

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
N O. 13453

RUSISHE MAYSELEKH

Itzik Kipnis

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

י. קיפניס

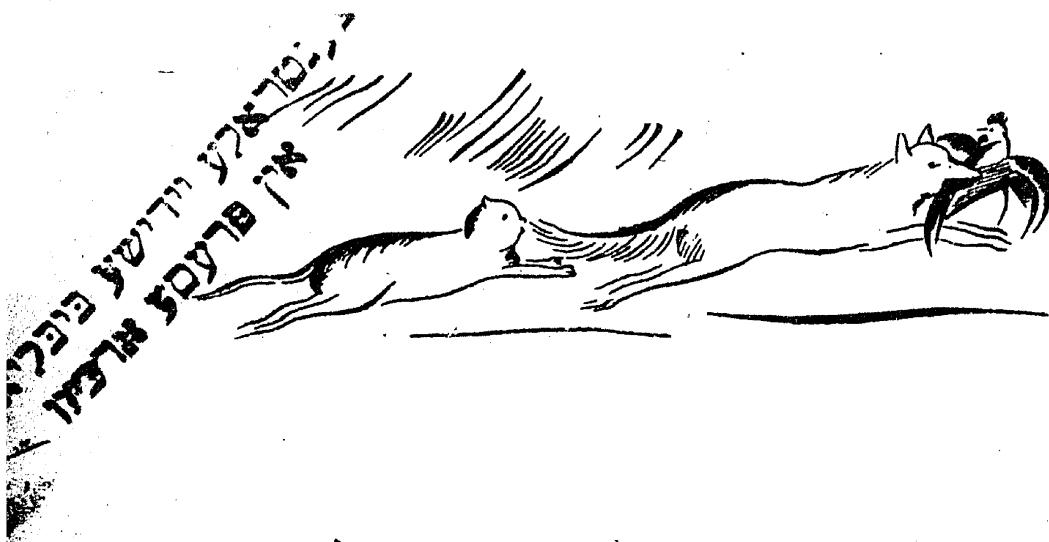
רוזישע מײיסעלאָך

פֿאָרְלָאָג - סֿאָרָאָפְּקָאָפְּ.

קֵיעָוָו - 1924

מלוכע-טרעטט "קיעו-דראיך"
4-טע דראיך. וואראאוסטקעס גאנס
באגשטי. 1308. געדראיךט 4000.
“(ע. ד. פ. 667 קיעו).”

די קאץ אוין דאס האנדעלאַז.

געלעפט האט אמאָל אַקָּאַץ מִיט אַהֲנְכָעֵנְדָל אַיְן שְׂכִיִּי
געט, גויט געלעפט צוֹוישֶׁן זִיךְּ. אַיְינְס אָן דָּעַם אַנְדָּעָרְן אַיְזְן דָּעַר
עַסְן קִין עַסְן נִיט גַּעֲוָעָן, דָּעַר לְעַבְנָן קִין לְעַבְנָן נִיט.
בָּאָר קָאַץ דָּעַר קָאַטְעָר אַיְזְן גַּעֲוָעָן עַלְטָעָר, האט ער אַכְּ-
טָפָנְג גַּעֲגָעָבָן אָפְּ הַאַנְדָּעָלָעָן וּוּי אָפְּ אַנְאַיְגָעָנָעָם קִינְגְּ.
איַינְמָאָל אַיְזְן אַוּעָק קָאַטְעָר אַיְזְן וּוּאָלָד אַוּן זָגָט אָן
הַאַנְדָּעָלָעָן:

— זע. מײַן לעבן, קרייך נײַט צוֹם פֿעַנְסְטָאָר אָזֶן שְׁטוֹפּ נײַט
דאָס קָעְפָּעָלָע צוֹם טִיר. אַ פִּיקָּס, אַ העֲנוּדִי-פֿרְעָסָעָר, הָאָט זִיךְ
דאָ נײַט וּוֹיִיט בָּאוֹעָצָט, טָאָמָעָר עַפְּעָס קָעָן עַד נָאָךְ דִּיךְ אָוּוּקָה
שְׁלָעָפּן.

קָאַטְעָר אִין אֹוּעָק אָוּן פֿוּקָס הָאָט זִיךְ דָּעָרְזָוָאָפָּסֶט, נִיטָא
קִיְין עַלְטָעָרָן אֵין שְׁטוּב—הָאָט עָר זִיךְ צְוָגָעַשְׁטָעַלְט.
פָּאָרְגָּאָנְגָעָן אִינְגָטָעָרָן פָּעָנְסָטָרָל אָפָּן גַּעֲנוּמָעָן מִיטָּא וּוּאוּיל
קָעַלְכָּעַנְדָּל רַיְידָן:

— הענדעלע, הענדעלע!
פֿאָרָאַן בְּאַ מִיר קָאַשׁ אֵין פֿעַנְדָּעַלַּע,
קִוְּמִירַן בִּיְדַע עַסְּן
אוֹן דֻּעַם קָאַטְעָרָס רַיְד פֿאַרְגָּעָסַן.
קְלָעַרְתְּ זִיךְ דָּאָס הָאַנְכָּעַנְדָּל:
— וּוּעָר אֵיזֶ דָּאָס אָזְוִי גּוֹט מִיטַּ מִיר? לְאַמְּיךָ אַ קוֹק
טוֹן.

ער טוֹט אַ שְׁטוֹפַ דֻּעַם קָאָפַ אֵין טִירַעַלַּע אוֹן דַעַר פֿוֹקָס
כָּאָפַט אִים פֿאָר אַ פִּיטְלָ אֵין שְׁלַעַפְט אַ הַיִּם צָוִיךְ.
גַּעֲנוּמָעַן הָאַנְכָּעַנְדָּל שְׁרִיְעָן:
— קְעַצְעַלְעַיְקָאַטָּר, עַר טְרָאָגַט שְׁוִין מִיךְ, דַעַר פֿוֹקָס, אֵין
די וּוּיִטְעַ פֿעַלְדָעַר, אֵין דִי טִיפְעַ וּוּלְדָעַר, צָוִיךְ הַוִּיכָעַ בְּעַרְגָּן
צָוִיךְ וּוּיִטְעַ מְעַרְקָן.
דַעַרְהַעַרְתְּ דַעַר קָאַטָּר אֵין וּוּאָלָד, אֵיזֶ עַר אַוּוּקְגַּעַלְאָפָן
דֻּעַם הָאַנְכָּעַנְדָּל אַרְוִיסְלִיְיָן.

צְוַגְעַנוּמָעַן אִים בָּאַם פֿוֹקָס אוֹן זָאָגָט:
— נִיט גַּעֲפָלָגַט מִיךְ, הָאַנְדָעַלַע, נָאָךְ אֵין רַעַע וּוּאָלָט
דִיךְ דַעַר פֿוֹקָס גַּעֲוֹעַן אַוְפָעָסַן; אַיךְ הַאָב גַּעֲקָעַנְט וּוּיִטְפָאַרְגָּיַן
אוֹן נִיט דַעַרְהַעַרְנָן דִיְיָן גַּעַשְׂרִי.
אֵין אַ צִיְיט אָרוּם קְלִיְיבָט זִיךְ וּוּיִטְעַר קָאַטָּר אֵין וּוּאָלָד
אַרְיָין. זָאָגָט עַר צָוִיךְ הָאַנְדָעַלְלָן:
— קוֹק נִיט, הָאַנְדָעַלַע, אֵין פֿעַנְטָעַר, שְׁטוֹפַ נִיט דֻּעַם קָאָפַ
אֵין טִירַעַלַּע — דַעַר פֿוֹקָס וּוּעַט נָאָךְ דִיךְ וּוּיִטְעַר אַוּוּקָן
שְׁלַעַפְן.
דַעַר קָאַטָּר אֵין נָאָךְ אַוּוּקָן — דַעַר פֿוֹקָס אֵין שְׁוִין וּוּיִטְעַר
דִיךְ גַּעֲקָמָעַן צִים הָאַנְכָּעַנְדָּל, זִיךְ אַוְגָטָעַר גַּעֲשָׁטָעַלְת אַוְגָטָעַרְן
פֿעַנְטָעַר אֵין זָאָגָט:

— האן, האן,

רויטער מאָן!

קּוֹם אַ הָרָ

אִיךְ זָגֶ דִּיר אָן.

בָּאַ מִירַ פָּאָרָאַן אַ בִּיגָּעַלְעַ,

וּוּעַטְ זַיִןְ גַּעֲזָוָנְטְ דִּיןְ אוּרְגָּעַלְעַ;

בָּאַ מִירַ פָּאָרָאַן אַנְעַפְּעַלְעַ,

וּוּעַטְ זַיִןְ גַּעֲזָוָנְטְ דִּיןְ קַעְפְּעַלְעַ.

טְזִיךְ פָּאָרָוָאַלְטְ האַנְדָּעַלְעַן טָאַקְיַ אַנְעַפְּעַלְעַ, שְׁטוּפְטַ עַר

אָרוֹיםְ דַעַםְ קָאָפְ דִּירְכֵן טִירְעַלְעַ, גַּעַנוּמָעַןְ דָעַרְ פּוֹקְסְ אִיםְ גַּעַ-

גַּעַבְןְ אַ כָּאָפְ פָּאָרָןְ פִּיסְלַ אַיְןְ וּוּיִיטָרְ אָוּעָקָגָעַשְׁלַעַפְטַ.

גַּעַנוּמָעַןְ דָּאַסְ האַנְכָּעַבְדֵלְ שְׁרִיְיעַןְ:

— קַעְצָעַלְעַ-קָאָטָרְ, עַרְ טְרָאָגְטַ שְׁוִיןְ מִיךְ וּוּיִיטָרְ, דָעַרְ

פּוֹקְסְ, אַיְןְ וּוּיִטָּעְ פָּעַלְדָעְרְ, אַיְןְ פּוֹסְטָעְ וָוָעַלְדָעְרְ, אָפְ הַוִּיכְבָּעְ בְּעַרְגְּ.

אָפְ וּוּיִטָּעְ מַעְרָקְ.

דָעַרְהָעָרְטְ דָעַרְ קָאָטָרְ אַיְןְ וּוּאָלְדְ אַיְןְ אִיזְ אָוּעָקְ גַּעַ-

לָאָפְןְ גַּלְיִיךְ, צַוְּגָעַכָּאָפְטַ דָּאַסְ האַנְדָּעַלְעַ בְּיִםְ פּוֹקְסְ.

— אָטְ, זָאָגְטַ דָעַרְ קָאָטָרְ, וּוּיְ אַזְוִיְ האַנְדָּעַלְעַ קָעַןְ נִיטְ

פָּאָלְגָןְ אָזְ מַעְ בָּעַטְ אִיםְ עַפְעַםְ. דָעַרְ פּוֹקְסְ וּוּאָלְטַ דָאָךְ דִּיךְ גַּעַוּעַןְ

אוּפְעַסְןְ וּוּעַןְ אִיךְ וּוּאָלְטַ גַּעַוּעַןְ אַ בִּסְעַלְעַ וּוּיִטָּעְ פָּאָרְ
גַּאֲנְגָעַןְ.

אַיְןְ אַ צִּיְטַ אָרוֹםְ אִיזְ וּוּיִטָּעְ קָאָטָרְ אָוּעָקְ פּוֹןְ דָעַרְ הַיִםְ

אוּןְ זָאָגְטַ אַנְדָּעַלְעַןְ:

— זַעַ, האַנְדָּעַלְעַ, קוֹיקְ נִיטְ אַיְןְ פְּעַנְסְטָרְ, שְׁטוּפְ זִיךְ

נִיטְ אַיְןְ טִירְ, אִיךְ גַּיְ אָוּעָקְ וּוּיִטְ. דָעַרְ פּוֹקְסְ וּוּעַטְ

דִּיךְ אָוּעָקָשְׁלַעַפְןְ וּוּעַלְ אִיךְ אָפְילְעַ נִיטְ הַעֲרָןְ וּוּיִדְוּ וּוּעַטְ

שְׁרִיְיעַןְ.

דער קאָטער איז נאָר אוועק, דער פוקס איז שוין וווײַטער
צום האַנדעלע געקומען. זיך אונגערטגעשטעלט אונגערטן פענֿ
סטער אַין רופטן:

— הענדעלע, הענדעלע,

גָּאלְדָּעָנוּ פָּעַנְדָּעָלָעּ,

סְשִׁטְיִיעָן דָּאָרֶת הִינְעָרָ,

אַמְּעָרִיקָאנְגָּר אַין וּוַיְנָעָרָ,

זַיְיָ וּוַיְלָן אָ וּוַיְצָעָלָעּ אָ פֵּיק טָוָן

אַין אָפָּה דִּיר אָ קִיךְ טָוָן —

קוֹם אַרוֹיְסָן

— דָּאָס אַיז שוין עַמְּיצָעָר אַנדָּרְשָׁ, קָלָעָרְטָ דָּאָס האַנדָּעָלָעּ,
נִיט דָּעָרְפּוֹקָס, מַעַג אָ קוֹיךְ טָאָן.
עָרְטוֹט אָ קוֹיךְ אַין טִירָעָלָעּ אַין דָּעָרְפּוֹקָס — אָ כָּאָפָּה אִים פָּאָר
אָ פִּיסָּל אַין אַוּוּקָגָעָטָרָאָגָן.

דָּאָס האַנדָּעָלָעּ נַעַמְתָּ וּוְיִטְעָר שְׂרִיְעָן:

— קָעָצָעָלָעּ - לְעֵבֶן, עָרְטָרָאָגָטּ שְׂוִין מִיךְ וּוְיִטְעָר, דָּעָרְ
פּוֹקָס, אַין וּוְיִטְעָר פָּעַלְדָּעָר, אַין טִיפְעָ וּוּלְדָעָר, אָפָּה הוַיְכָעָ בְּעָרָג
אוֹן וּוְיִטְעָר מַעְרָק.

גַּעַשְׁרִיגָן דָּאָס האַנדָּעָלָעּ אַין גַּעַשְׁרִיגָן אַוְן נִיט גַּעַקְעַנְתָּ
צום קאָטער זיך דָּעַרְשְׁרִיְעָן.

אוֹוּקָגָעָטָרָאָגָן אִים דָּעָרְפּוֹקָס אַיְבָּעָר גַּעַרְטָנָעָר, אַיְבָּעָר
פְּלוֹוִיטָן, אַיְבָּעָר גַּעַקְעַרְטָעּ בִּיטָּן, פָּאָרְטָרָאָגָן צָו זיך אַין הַיְזָעָלָעּ
וּוְיִטְזְוִיתָ אַין פִּינְסְטָרָעָן וּוּאָלָד.

אוֹ דָּעָרְקָאָטָרְעָר אַיז גַּעַקְומָעָן אַהֲיָם אַוְן דָּעַרְזָעָן נִיט אָ
הַאַנדָּעָלָעָן, האָטָאָט אִים זַיְיָר אַנְגָּעָנוּמָעָן בַּיְמָהָרָצָן.

— אָטָאָט עָרְזָגָטּ עָרְזָגָטּ, האַנדָּעָלָעּ וּוַיְטָלָאָט אִיךְ הַאָפָּה
אִים נִיט אַנְגָּעָזָגָטּ — קִיךְ נִיט אַין פָּעַנְסְטָרְעָר אַוְן עָרְטוֹט זַיְיָנָס,

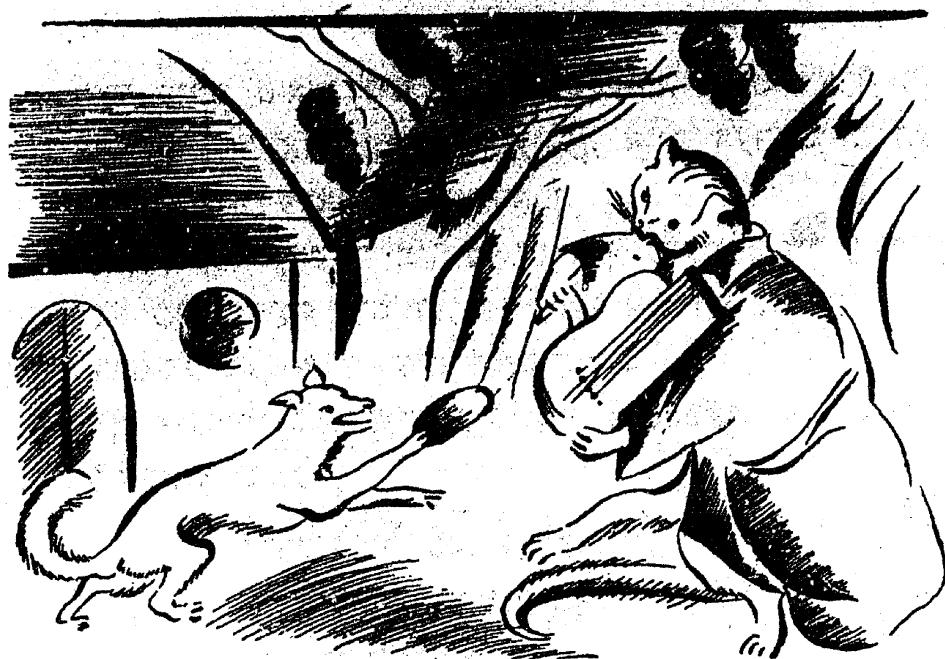
ביז דער פיקס ט'אַים ניט אָוועק געשלעפֿט. אִיצט דאָרְפּ מען
גִּין אִם אָבִי וּוי אָזֶן אַרוֹיסְרָאַטְעוּן, אוּבּ דער פּוֹקֵס האָט
אִם נָאָךְ דַּי בִּינְדְּעַלְאָךְ נִיט צַעֲפְּרָאָכְן.
אוּוֹעַק דער קָאַטְעָר אַיְן מַאְרָק אָוּן. גַּעֲקוֹיפּטּ זִיד אַגְּרִינְג
קָאַפְּאַטּ מִיטּ רְוִיטּ שְׁטִיוּלּ, אַנְגָּעַטָּן אַ לִירָעּ בָּאַ דַּעַר זִיטּ,
זִיד פָּאַרְפִּיצּטּ אַיְן אָוּעַק צּוּמָּס פּוֹקֵס אַהֲיִם.
זִיךְ אַונְטָעָר גַּעַשְׁתְּעַלְטּ אַינְטָעָרְן פְּעַנְטָעָר אַיְן גַּעַנוּמָעַן
אָף דַּעַר לִירָעּ שְׁפִּילְן:

ליַרְלַ-ליַרְלַ, סְטְרִינְגּ בָּאָם,
ליַרְלַ-ליַרְלַ, סְטְרִינְגּ בָּאָם!
נָאָךְ דַּי הַוִּיכָּעָ בעַרגּ,
נָאָךְ דַּי וּוַיְיטּ מַעְרָקּ,
אַיְנָם וּוַיְיטּ וּוֹאָלְדּ, אַיְנָם גְּרִינְעָם וּוֹאָלְדּ,
הָאָטּ גַּעַוּוֹאַינְטּ אֹזָא מִין פּוֹקֵס
אַיְן אַ גָּאלְדּן טְוַמְּבָעַלְעָ—
הָאָטּ דַּעַר פּוֹקֵס טְעַכְּטָעָר פִּירּ,
הַיִּסְטּ דַּי עַלְצָטּ בּוּמְבָעַלְעָ.

סָאָמָעּ יָאַנְטָעָוּ אַיְן דָּאָסּ גַּעַוּעָן, שְׁטִיטּ דַּעַר פּוֹקֵס אַיְן
בָּאָקָטּ לְאַטְקָעָס.

— אוּיּ—זָאָגַטּ דַּעַר פּוֹקֵס—סְאַשְׁיַּנְקִיּוּטּ סְשְׁפִּילְטּ דָאָרְטָן,
דַּעַר צִימְפְּלָעָר. גַּיּ נָאָרּ, בּוּמְבָעַלְעָ, טְרָאָגּ אִים אַרוֹיִסּ אַ
לְאַטְקָעּ.

אוּוֹעַק גַּעַטְרָאָגּ בּוּמְבָעַלְעָ קָאַטְעָרְן אַלְאַטְקָעּ. דַּעַר קָאַטְעָר
טְאַרְיִינְגְּגּוֹאָרְפּּן דַּי לְאַטְקָעּ אַיְן מוֹילּ אָוּן בּוּמְבָעַלְעָן אַיְן עַר
נִיטּ פּוַיְלּ, אַיְן פָּאַרְשְׁפָּאָרְטּ צּוּ זִיךְ אַיְן טָאָרְפּּ. אַיְן נֻעַמְטּ וּוַיְיטָעָר
שְׁפִּילְן אָף דַּעַר לִירָעּ אַיְן זִינְגָּעָן:

לירל-לייל, סטRINGע באם,
 לירל-לייל, סטRINGע באמו!
 נאך די הייכע בערג,
 נאך די וויטע מערק,
 אינט טיפן וואלד,
 אינט גרינעם וואלד,
 וואוינט אוֹא מין פוקס
 אין א גאלדן טומבעלע—
 האט דער פוקס טעכטער פיר,
 הייסט די ערשטע בומבעלע
 די צוועיטע הייסט דונגעלע.
 — אט—זאגט דער פוקס— זיגט איז לעפ האב איך נאך
 אוֹא מין צימפלען ניט געהרט. גי נאך, דונגעלע, טראג אים
 ארויס א לאטקא.

גענומען קאטער די לאטקע אין מoil, און אליין אויז ער ניט פoil, דונדעלען אויך אין טארבע פארשפארט—און שפילט וווײַטער:

לייל-לייל, סטרינע באם,
לייל-לייל, סטרינע באם!
נאך די הויכע בערג,
נאך די וווײַט מערכ,
איןט טיפן וואלב,
איןט גריינעם וואלד,
וואוינט אָדָּרֶט אֹזָּא מִין פֿוּקָס
מיט אויך וואיל געזינדל—
האט דער פוקס טעכטער פיר,
הייסט די דרייטע מינדל.

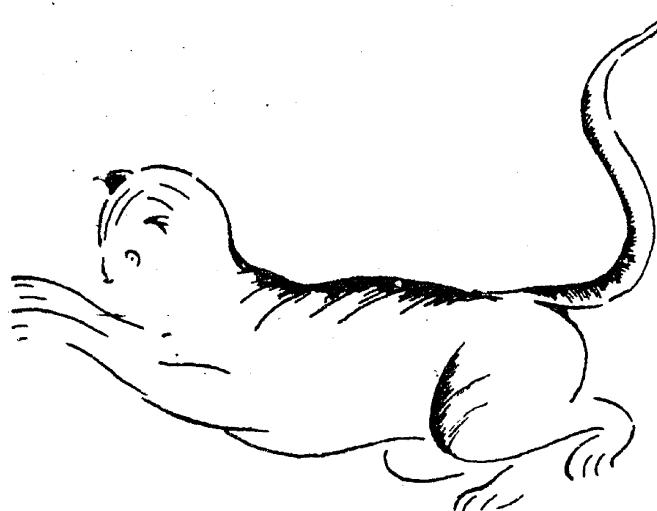
— אָט—זָאָגֶט דָּעֵר פֿוּקָס—און דִּיך, מִינְדָּל, דָּעַרְמָאנְט עָר
אויך; גַּי נָאָר, טְרָאָג אִים אָפָּא לאטקע.
גענומען מינדל, אוועק געטראָגן קאטערן אָ לאטקע. קאטער
לייגט די לאטקע אין מoil און אליין אויז ער ניט פoil די דרייטע
טעכטער אויך פארשפארט אין טארבע און שפילט וווײַטער אָפָּא
דער לירע, און זינגעט צְבָּא.

לייל-לייל, סטרינע באם,
לייל-לייל, סטרינע באם!
פאר די הויכע בערג,
פאר די וווײַט מערכ,
איןט טיפן וואלב,
איןט גריינעם וואלד,
וואוינט אָדָּרֶט אֹזָּא מִין פֿוּקָס,
האט דער פוקס טעכטער פיר,
הייסט די פֿערְטָאָט—
גוט־יאָנְטָעָוּ־דיַר.

— אַי,—זָגַט דָּעֵר פִּיקֶס צֹ דָעֵר פֻּעֲרְטָעָר טָאַכְטָעָר—דיַךְ
אוַיךְ דָּעַרְמָאנְט „גּוֹט יָאנְטָעוֹ דִּיר“. נָעֵם, טְרָאָג אִים אַרוֹיִס
אַ לְאַטְקָע.

קָאַטָּעָר לְיִיגְט דִּי לְאַטְקָע אִין מְוַיל אִין אַלְיַין אִיז עַר נִיט
פְּרִיל—דיַ פֻּעֲרְטָע טָאַכְטָעָר אוַיךְ אִין טָאַרְבָּע פָּאַרְשְׁפָּאָרָט.
וּוְאָרָט דָּעֵר פִּיקֶס אָף דִּי קִינְדָּעָר אָונְן וּוְאָרָט, אָונְן זָגַט צָוָם
הָאַנְדָּעָלָע:

— נָעֵם שְׁוִין, מָאַמְזָעָר, עַס אוַיף אַ שְׂטִיקָל לְאַטְקָע, אָונְן גַּיִי
זַע, וּוְאָפְּ זַיְינְעַן מִיְּנַע קִינְדָּעָר אַהֲנְגָּעָקִיםְעַן.
אִין אַרוֹיִס הָאַנְדָּעָלָע צָוָם קָאַטָּעָר, טָגָעַכָּאָפְּט דָעֵר קָאַטָּעָר
פִּימָ, אָונְן אַוּוּק מִיט הָאַנְדָּעָלָע אָונְן מִיט דִי קְלִיְינַע פִּיקְסָעַלְאָר—
הָאָט מַעַן זַיִי מַעַר אֵי זַעַן נִישְׁתְּ גַּעֲזַעַן, אֵי הָעָרָן נִישְׁתְּ גַּעֲהָרָט.

די ציגעלאך אוֹן דער ווֹאלַף.

געוווען איז אוּוַיִיסָע צִינָג.

אי אַוּוָק די צִיג אַין ווֹאלֵד, זִיךְ אַפְּגַעַמְאַכְט אַ שְׁטוּב אַוּן
אנְגַעַהַאַט דָּאָרֶט אַסְאָךְ קִינְדָּעָרְלָאָךְ. גִּיטָּה אַלְעָ טָאגְדִּי צִיג אַין
פָּעַלְדַּ זָוְנָן פָּאַשְׁעַ. אַלְיָין גִּיטָּה זִי, אַוּן די צִיגַּעַלָּאָךְ זָאָגְטַּ זִי אַן:
— וּוֹאָס שְׁטָאָרְקָעָר זָאָלְטַ אַיר די טִירְ פָּאַרְשְׁפָּאָרְן אַוּן קִיְּיָ
נָעַם נִיטְ אַרְיִינְלָאָזְן, אַירְ הַעֲרָתְ?

— מִירְ הַעֲרָן,—זָאָגְןְ די צִיגַּעַלָּאָךְ.

עַסְטַ זִיךְ אַן די צִיג אַין ווֹאלֵד מִיטְ פָּאַשְׁעַ אַיְן קוּמְטַ צָוִיְ
לוּיפְן אַהֲיִים. טּוֹקְ-טוֹקְ מִיטְ די הַעֲרָנְעָרְלָאָךְ אַיְן טִירְעָלָץ אַיְן
זִינְגְּטַ זִיךְ צָוִי:

— צִיגַּעַלָּאָךְ, מִיגַּעַלָּאָךְ.

עַפְנְגַטְ גִּינְ.

די מַאְמָעְ גִּיטְ אַהֲיִים

צָוִי זִיךְ.

די מַאְמָעְ טְרָאָגְטַ אַזְאָק

מִיטְ מִילְךְ.

איַיךְ בֵּין, צִיגְ, אַין ווֹאלֵד גַּעֲוֹעָן,

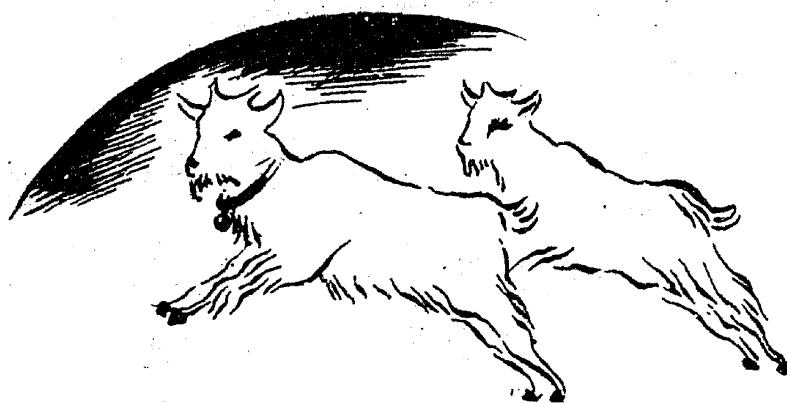
גְּרָאָן גַּעֲגָעָסְן זִיסְנְקָן,

געטראונקען וואסער פרישינקן,
 פאר ציגעלאָך פֿאָר זיבּן
 האָב אַיך מילְך אַנגעקליבּן.
 דערהערן די ציגעלאָך די מאָמע קלאָפֿט-שפֿאָרֶן זיִ אָפּ
 די טיר, עסּן אָפּ, אַזְנַן די צִיג גִּיט צוֹרִיק אָוּעָק אַין ווָאָלֵד
 זיך פֿאָשָׁעַן.
 געקוּמָעַן דער ווָאָלֵף, זיך צוֹגּעהערט, ווי די צִיג זִינְגַּט,
 האָט ער זיך פֿאָרְגָּאנְווּט הִינְטָעָרֶן שְׂטוּבּ.
 די צִיג אַיז נָאָר אָוּעָק, גִּיט ער צֹ אַזְמַן טִירָעַלְעַ אַין הוַיְבַּט
 אַז מִיט אַ גְּרָאָפּּעָר גַּעֲמְבָּעָ:
 — צִיגּעָלָאָך, טָאָטְעָלָאָך,
 עֲפָנָט דָּעָר מָאָמָעַן,
 — עַסְנַן גַּעֲבָרְיִינְגָּט אַיְיךְ—

איך טאר זיך ניט זאמען,
וואסער געגעטען,
גראזו געגעטען,—
עפנט דער מאמע.

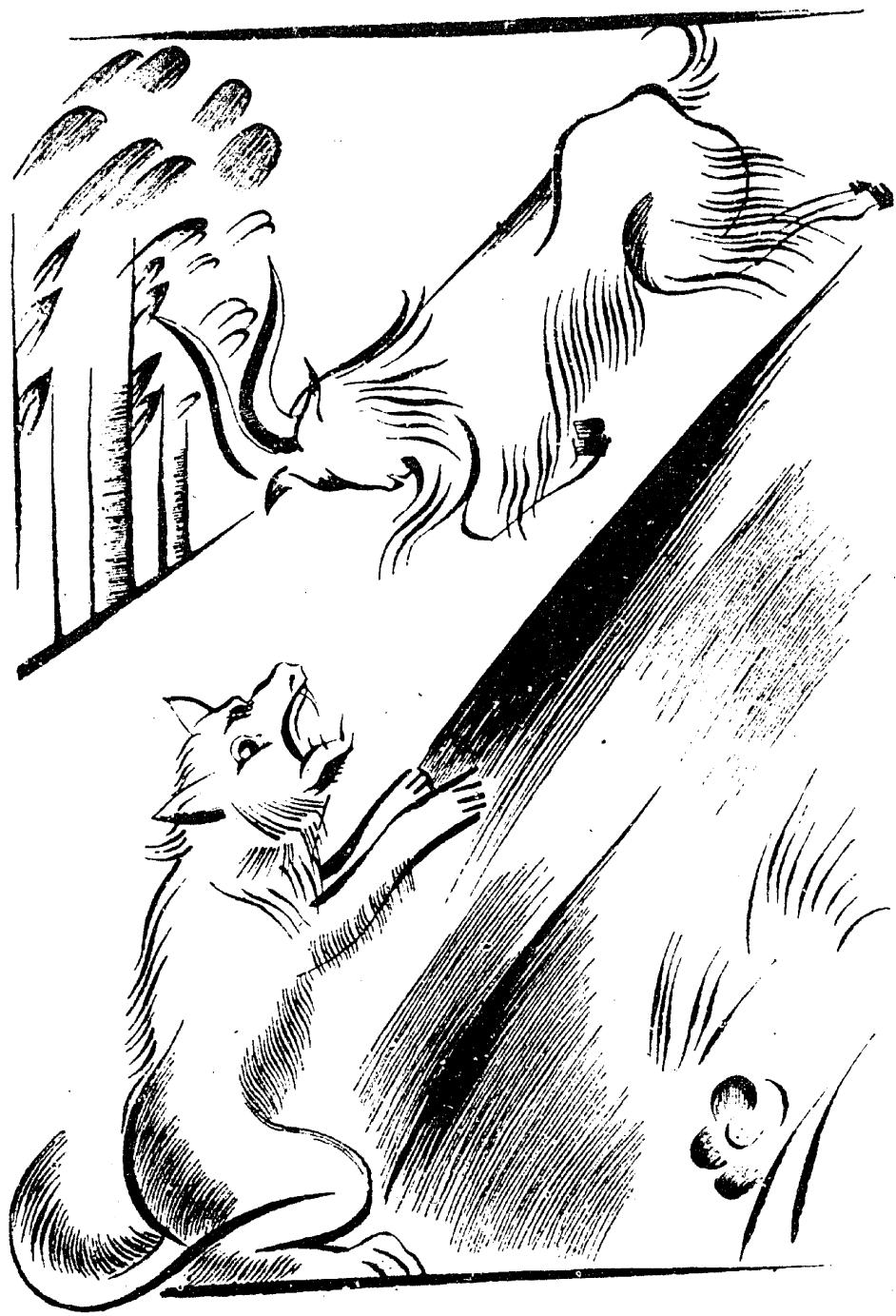
הערן די ציגעלאך אויס אין דופן זיך אָן:
— מיר וויסן, מיר וויסן, ניט מיט דער מאמעס קאל
זינגסטג, די מאמע זינגט שיין, אָן דו פרעפלסט.
און ניט געוואַלט עפנען דעם וואָלף די טיר,
אוועק דער וואָלף ניט פליישיק, ניט מלכיק, אָן די
מאמע געקומען, האָט זי געגלעט די קינדערלאָן:
— גוט האָט אִיר געטאן, קינדער מיינע, ניט אַריינגעלאָן
דעם וואָלף, ווען ניט—וואָלט ער איך גאנצערהייד ביז אַיינעם
דעرسلיגען.

דער וואלף און דער באק.

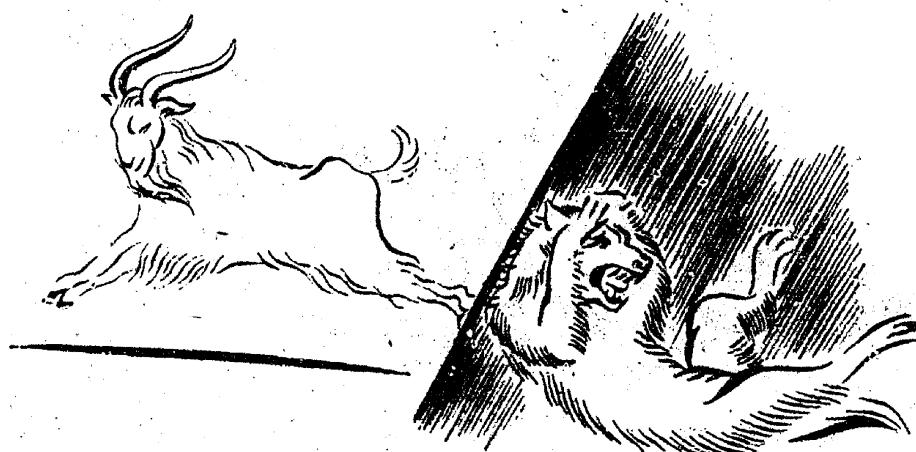
פֿאָרגּוֹלִיסְט זיך אַיְגָמָל דַעַם אַלְטָן בָּאָק אַבִּיסְל גִּינְזְבָּר שְׁפָאַץְיָרֶן.
שְׁפָאָגָט עַר אָרוֹיס פֵּין דָאָרְפָּ אַיְן פָּעָלְד אָרְיָין, פֵּין פָּעָלְד
אַיְן וּוּעָלְדְלָ פֿאָקְרָאָכָן, אַוְן פֵּין דָאָרְט אַיְזָ שְׁוִין צְוָם וּוְילְדָן
וּוְאָלְד, גַּאֲרָ נִיט וּוּיִיט.
גִּיט אַלְטָעָר בָּאָק אָרוֹים אַיְבָּעָרָן וּוְאָלְד, מִיט דִי הָעָרְגָּעָר
מְאָכָט עַר, מִיט דָעַר בָּאָרְד לְאָכָט עַר, אַוְן מְוֻרְקָעָט צְוָ זִיך אָלִיָּין.
קוּמָט אִים אָן. אַהֲנָגָעָרִיקָעָר וּוְאָלְפָ אַנְטָקָעָגָן. דָעָרְזָעָן
דַעַם בָּאָק גִּינְזָ, הָאָט עַר זִיך דָעְרְפְּרִיְיט:
— בָּאָק, אַ, בָּאָק,— רְוּפְט דָעַר וּוְאָלְפָ— אַיְך עַס דִּיך בָּאָלְד אָוְהָי

— אָך, ווועלפֿעלע, האָר מײַנְער,—האָט זיך גענוּמָען דער
בָּאָק בעטָן—עַס מִיר גִּיט, דוֹ ווועטָן נָאָך אֵין מִינָּע אַלְטָע בִּינְער
זִיך דִּינָּע אַלְעַ צִיּוֹן צַדְרִיכָּעַן, בעטָר שְׁטוּל זִיך אָנוֹ אַונְטָעֶר
יעַנוּם בעַרגְעַלְעַ אָוָן צַעֲבָן דָּאָס מְוַיֵּל אָזְוֵי גּוֹט, גּוֹט,
זִיך צַעְיָאנָן אָוָן גְּלִיכָּך צֹו דִיר אָין שְׁלוֹנָג אַרְיִינְפְּלִיעָן.
— גִּיט,—זָאנְטָן דָער ווֹאלְף.

האָט זִיך אַוּוּק גַּעַשְׁטוּלַט דָער ווֹאלְף אַפְּגָטָעָרָן בעַרגְעַלְעַ
אָוָן צַעֲפָנָט דָאָס מְוַיֵּל, אָוָן דָער בָּאָק הָאָט זִיך אַרוּפְּגַּעַקְלִיבָן
אָפָן בָּאָרְג, זִיך צַעְיָאנְט אָוָן גַּעַגְבָּן אַזְעַצְמָעַן ווֹאלְף מִיטָּדִי
הָעַרְנָעָר, הָאָט זִיך דָער ווֹאלְף אַיְבָּעַרְגַּעַקְעָרָט, אַוּוּק גַּעַקְיִיקְלָט,
אָוָן ווֹיִיס נִיט אָפָן ווֹאַסְעָר ווֹעַלְט עָר אֵיז.
בֵּין דָער בָּאָק אֵיז אַהֲיָם דָעַרְגָּאַגְעָן, אֵיז דָער ווֹאלְף גַּעַז
לְעָגָן אָוָן גַּעַלְעָגָן, גַּעַקְלָעָרָט אָוָן גַּעַקְלָעָרָט, אָוָן ווַיֵּל אַיְפָשְׁטָיָן
— קָעָן עָר נִיט.

עָר טוֹט אַ קוֹיך אַלְעַ בִּינְדָאַלְאָךְ הָאָבָן. זִיך בַּי אִים צָעַ
שָׁאָטָן אָוָן אָפָן קְלִיְינָע שְׁטִיקְלָאָךְ צַעְפָּרָאָבָן. אָוָן דָער בָּאָק אֵיז
אוּוּק אֵין דָאָרְפָּא אֵין אַנְגָּעָהָיָבָן פָּוֹן דָאָס נִיְיָ לְעָפָן.
לְעָפָט עָר נָאָך אֵי הַיְינָט.

די געבעז.

געזען אַמְּאָל אַזְּיַדָּע מִיט אַבָּאָפָּע, האָפָּן זַי גַּעַהָאָט
אַמִּידָעָלָע מִיט אַקְלִין אַינְגָעָלָע. קְלִיבָּן זַיְךְ דֵּי אַלְטָע אַיְן
שְׁטָאָט אַרְיָין גַּיְין. אֹזֶן זָגָן אַנְ דַּעַם מִידָעָלָע:

— מִיר גַּיְעַן, טָאכְטָעָר, אַיְן שְׁטָאָט אַרְיָין, בְּרִיְינְגָעַן מִיד
דִּיר אַזְּמָעָלָע, אֹזֶן אַטְיכְּעָלָע וּוּלְעַן מִיר קְרוּיפָן אַרְוִיטָס,—זָאַלְ
סְטוּ זַיְן אַלְיִיט:—דַּעַם בְּרוּדְעָרְלָה הִיטָּן אַיְן פָּזָן הַוִּיחָה נִיט אַרְוִיס
די אַלְטָע זַיְגָעַן אַוּעֲקָגָעָגָעָן. טְגַעְנוּמָעַן דָּאָס מִידָעָלָע,
אַגְּיַדְעָרְגָּזְעָצָט דַּעַם בְּרוּדְעָרְלָה אָפָּן גְּרָאָז אַגְּנְטָעָרָן פְּעַנְסְטָעָר
אוֹן אַלְיָין אַיְן זַי אַוּעֲקָגָעָלָאָפָּן אַיְן גָּאָס אוֹן זַיְךְ פְּאַרְשְׁפִּילְט.
זַיְגָעַן גַּעֲקָוְמָעַן צְעַפְּלוּיגָן גַּעַנְגָּן, אַגְּנְטָעָרְגָּעָכָאָפָּט דָּאָס אַיְן:
גַּעַלְעַ אַיְן אַף די פְּלִיגְלָעַן עַם אַוּעֲקָגָעָטְרָאָגָן.

געקיימען צעלוייפן דאס מײַדעלע.—טויט אָ קִיךְ—נִיטָאָ דָס
ברודערל. טַזִּי זִיךְ אַ וּאָרֶף גַּעֲנֵךְ אַהֲרֹן, אַהֲרֹן—נִיטָאָ! גַּעֲרוֹפָן
דָס מײַדעלע, גַּעֲרוֹפָן דָס בָּרוֹדָעָרָל, רִיפְטָע עַר זִיךְ נִיט אָפֶן.
איַז זִיךְ אַרְוִיס גַּעֲלָאָפֶן אַין פָּרִיעָען פָּעַלְדָּ: פָּונְגָּדוּרְוִיְּתָנָס הָאָט זִיךְ
אַ לְאֹז גַּעֲטָאָז אַ טְשָׁאָטָע גַּעֲנֵז אַוְן אַיְזָ פָּאָרְפָּאָלָן גַּעֲוֹאָרָן פִּינָּ
יעַגְעָרָ זִיכְטָ וּוּאָלָד.

— „גַּעֲוָוִיס הָאָבָן דִּי גַּעֲנֵז אַוּעָקְגַּעַטְרָאָגָן דָס בָּרוֹדָעָרָל“—
קְלָעָרֶט זִיךְ דָס מִיְּדָל—אוֹן טַזִּיךְ גַּעֲלָאָזָן דִּי גַּעֲנֵז דָעָרִיאָגָן.
גַּעֲלָאָפֶן דָס מײַדעלע, גַּעֲלָאָפֶן, אוֹן דָעָרָזָעָט אַגְּאַרְיוּוּעָלָעָ

שְׂטִיְּטָ:

— אַוְיְוּעָלָעָ, אַוְיְוּעָלָעָ! זָאָג, וּוּאָ זִינְגָּעָן דִּי גַּעֲנֵז אַוּעָקָ
גַּעֲפְּלוּיגְּגָן?

— דָו וּוּסְטָ אַפְּעָסָן מִיְּן קָאָרְנוּ-קָוְיְילְעָטָשָׁל, וּוּלְ אִיךְ דִּיר
זָאָגָן.

זָאָגָט דָס מײַדעלע:

— בָּאָ מִיְּן טָאָטָן וּוּילְ אִיךְ קָיְין וּוּיְצָנֵס נִיט עָסָן, וּוּלְ
אִיךְ בָּאָ דִיר עָסָן קָאָרְגָּס?

אוֹן אַיְזָ אַוּעָקְגַּעַלָּאָפֶן וּוּיְתָעָר.

לוּיְפְטָ דָס מײַדעלע וּוּיְתָעָר. אוֹן זָעָט, סְשְׂטִיְּטָ אַן
עַפְּלִ-בּוּיִם.

— בּוּיְמָעָלָעָ, בּוּיְמָעָלָעָ, וּוּאַהֲרִין זִינְגָּעָן דִּי גַּעֲנֵז אַוּעָקְגָּעָ
פְּלוּיגְּגָן?

— דָו וּוּסְטָ אַפְּעָסָן מִיְּן וּוּאָלְדָ-עַפְּעָלָעָ—זָאָגָט דָס בּוּיִ
מָעָלָעָ,—וּוּלְ אִיךְ דִיר דָעַנְסְטָמָאָל זָאָגָן.

— בָּאָ מִיְּן טָאָטָן עָס אִיךְ קָיְין אַגְּגָעָגָסָעָנָעָ עַפְּלָ נִיט—
טְגַעְזָאָגָט דָס מײַדעלע,—וּוּלְ אִיךְ בָּאָ דִיר קָיְין וּוּאָלְדָ-עַפְּלָ
אַוּוָדָעָ נִיט עָסָן. אוֹן אַיְזָ אַוּעָקְגַּעַלָּאָפֶן וּוּיְתָעָר.

לויפט דאס מײַדעלע און זעט: ס'פֿלִיטָא מִילְךָ-טִיכּוּלָּע
מיט וויבִּיקע ברעגן.

— זאג מיר, טיכּוּלָּע, וואוהין זיינען די גענו אזועק-
געפלוייגן?

— דו וועסט אויפעטן בא מיר א ביסעלע וויניקן זופ, וועל
אייך דיר דענסטמאָל זאגן.

— בא מיין טاطן וויל אייך קיין אַינְגָעָמָאָכָטָס ניט עסן,—
זאגט דאס מײַדעלע, און איז געלאָפָן וויטער.
לויפט איר א קיניגל אַנְטְּקָעָגָן. פרעגט זיין;

— קיניגל, קיניגל, וואוהין זיינען די גענו אַוּעָקְגּוּפְּלוּיגָן?
האט דאס קיניגל אַנְגָּעוֹווֹין דעם מײַדעלע דעם וועג.
אַוּעָקְגּוּלָּפָן דאס מײַדעלע אַיבָּעָרָן וועג, זעט זי—שטייט
אַשְׁטִיבָּעָלָע אָפָּ הִינְעָרָשָׁע פִּיסְלָאָר, שטייט און שטייט און דרייט
זיין. און אין שטיבָּעָלָע זיצט די ביֹזָע באָבָּע מיט פִּינְעָרִיקָע פִּיס
און מיט אָ לִימָעָנָר נָאֶז, אָפָּן דאס בְּרוֹדָעָרָל זיצט אויך בְּיָם
פָּעָנְסְטָעָר אָפָּ דָעָר. באָנָק אָפָּן ס'שְׁפִּילָּט זיך מיט גָּאֵלְדָעָנָע
עֲפָלָאָר.

האט זיך אַונְטְּרָגְגָּאָנוּעָט דאס מײַדעלע צום פָּעָנְסְטָעָר
צְוָגָעָכָאָפָּט דאס בְּרוֹדָעָרָל אָפָּן אַוּעָקְגּוּלָּפָן אַהֲיָם.
דָּעָרְזָעָן די ביֹזָע באָבָּע, הָאָט זי אַרְיוֹף גַּעַטְוָן די גַּעַנְזָו אָפָּן
אַוּעָקְגּוּשִׁיקָּט דאס מײַדעלע יָאָגָן.

לויפט דאס מײַדעלע אָפָּן אָט, אָט, דָעָר יָאָגָן זי די גַּעַנְזָו.
וואָז טוט מעַן זיך אַהֲיָן? צְוָגָעָלָפָן דָאָסָן מײַדעלע צום מִילְךָ-
טִיכּוּלָּע מיט די ווֹיְנִ-ברעגן.

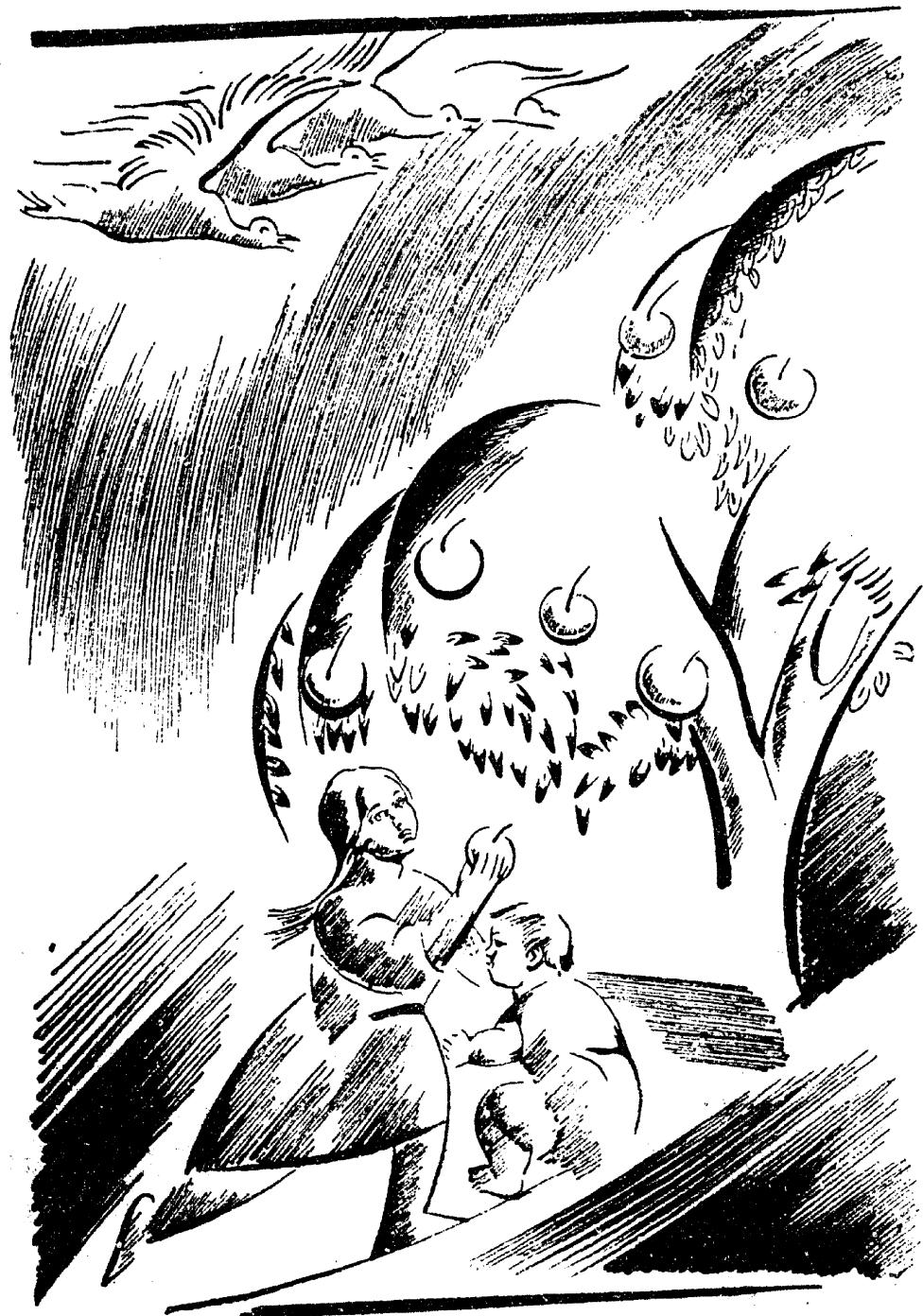
— טִיכּוּלָּע, טִיכּוּלָּע, פָּאָרְשְׁטָעָל מִין:

— אָז דו וועסט אויפעטן מיין זופ מיט מִילְךָ.

טְאַזּוֹפָ גַּעַטָּאָן דאס מײַדעלע אַבְּיָסְעָלָע זופ מיט מִילְךָ. הָאָט

טיעבעלע באהאלטן דאס מיידעלע אינטער זיין הויכן ברעג און
 די גענו זיינען פארביי דורךגעפלויגן.
 אַרְוִוִּסְגָּעֵלָאָפָּן דאס מיידעלע פון אינטערן ברעג און לוייפט
 ווֹוִיטָעָר. הָאָבָּן זֶי די גַּעֲנָז דַּעֲרוֹזָעָן אָוּן ווֹוִיטָעָר גַּעֲנוּמָעָן יָאָגָן.
 ווֹאָס זֶאָל דָּאָס מיידעלע טָאָן?
 אַיְזֶי צַוְּגַעַלְאָפָּן צָוָם עַפְּלָבוּיִם:
 — פּוֹימְעָלָע, טִיבְעָלָע, באהאלט מִיךְ!
 — ווֹעַסְט אַוְפָּעָסְן מִין ווֹאַלְדַּעְפְּעָלָע ווֹעַל אִיךְ באהאלטן.
 נִיט גַּעַהָאָלָפָן. גַּעַמּוֹזָט דָּאָס עַפְּעָלָע אַוְפָּעָסְן,—הָאָט דַעַר
 עַפְּלָבוּיִם פָּאַרְשְׁטָעַלְטַן זֶי מִיט די צוֹוִיגָן אָוּן די גַעֲנָז זַיְנָעָן
 פְּאָרְבִּיי דורךגעפלויגן.
 אַרְוִוִּסְגָּעֵגָאנְגָעָן דָּאָס מיידעלע פון אַינְטָעָרָן עַפְּלָבוּיִם אָוּן
 זֶיךְ גַּעַלְאָזָן לְוִיפְּנָן אַהֲיִים. זֶי לְוִיפְּט אָוּן די גַעֲנָז הָאָבָּן זֶי ווֹוִיטָעָר

דעוזען. און-נאך איר! שוין אינגעאנץ נאענט אַנגעפלויגן.
פאָכן מיט די פְּלִיגְלָעַן אַיבָּעָדַן קָאָפַּ.
קויים איז דאס מִידָּעַלַּע צוֹם אוּיוּעַלַּע דֻּעְרָלָאָפַּן:
— אוּיוּעַלַּע, מוּטָעָרָל, באַהָאָלַט מֵיָּ!
— וּועֶסֶט אָפָּעָסֶן מֵיַן קָאָרְן-קוּילָעַטְשָׁל וּוּלְ אַיךְ בָּאָ
הָאָלָטָן.

אַינְדָּעָרְגִּיךְ הָאָט דָּאָס מִידָּעַלַּע אַפְּגָעַשְׁלִינְגָעַן דָּאָס קָאָרְן-
קוּילָעַטְשָׁל אָוּן פָּאָרְקָרָאָכְן אַיְן אוּיוּן.
די גָּעָנוּ זַיְנָעַן דּוּרְכָּגָעַפְּלוּיָּגַן פָּאָרְבִּי.

אַרוֹיְסָגָעָקָרָאָכְן דָּאָס מִידָּעַלַּע פָּוּן אוּיוּן, אָוּן זַיְךְ גַּעֲלָאָזָן
אַהֲיָם מִיט אַלְעָ קְוִיכָּעָס.
הָאָבָּן די גָּעָנוּ וּוּיְטָעָר דַּעְרוֹזָעָן זַיְ אָוּן זַיְךְ אַוּוּקָגָעִיאָגָט
נָאָךְ אִיר. אָט פְּלִיעָן זַיְ אָן, פָּאָטְשָׁן שְׂוִין מִיט די פְּלִיגְלָעַן אַיבָּעָדַן
פָּאָגָעָם, וּוְילָן דָּאָס בְּרוֹדָעָרָל פָּוּן די העָנָט אַרוֹיְסָרִיָּסֶן.
איַז שְׂוִין דָּאָס שְׁטִיבָעַלַּע גַּעֲוָעַן נִישְׁתְּ וּוּיְטָ, דָּאָס מִידָּעַלַּע
איַז אַרְיְינְגָעַלְאָפַּן אַיְן שְׁטִיבָּ, גַּיְךְ פָּאָרְהָאָקָט די טִיר, פָּאָרְמָאָכָט
די פָּעַנְסְּטָעָר.

הָאָבָּן זַיְךְ גַּעֲדָרִיָּט די גָּעָנוּ אַיבָּעָדַן דָּאָךְ אָוּן זַיְךְ אַנְגָּעָ-
שְׁרִיעָן אָוּן אַזְוִי מִיט גָּאָרְנִיט אַוּוּקָגָעַפְּלוּיָּגַן צַוְּ דָעָר בִּיּוּזָעָר
בָּאָבָּעָ.

זַיְנָעַן גַּעֲקוּמָעַן אַהֲיָם דָעָר טָאָטָע מִיט דָעָר מָאָמָע, גַּעַ-
טָרָאָפַּן דָּאָס אַינְגָעַלַּע אַינְדָּעָרְהָיִים, גָּאָנָץ אָוּן גַּעֲזָוָנָט, הָאָבָּן זַיְ
גַּעֲשִׁיְנָקָט דָעַם מִידָּעַלַּע אַוְיִיס זַעְמָלַע, אַרוּיט טִיכְבָּעַלַּע אָוּן
זַיְ לִיבָּ גַּעֲהָאָט דָעָר פָּאָר אַגָּאָנָץ יָאָר נָאָךְ מִיט אַוְאָךְ.

דער בערישער פום.

איינמאל האט זיך איינגענעדעט א בער אין דארף אריין.
וואס א טאג, טוט ער אויפ ניע ניסן. היינט גאנזועט ער או
א שאף, מארגן א ציג, און איינמאל האט ער אפילע א פערד
דערהארגעט. די ווייבער ציטערן אין דארף זיך זויזן, און
קל'ינע קינדער האבן זיך מווירע אין גאט אroiיס.

האט מען געלערט און געלערט און זיך אופגעקליבן
דאס גאנצע דארף גיין דעם בער נאפן. האט מען אבער דעם
גאנצן בער ניט געכאמט, נאר א פום אים אָפְגַעֲרִיסֶן און אלין
אייז דער בער אף דריי פיס אָוּוּקְגַעְשְׁפְּרָזְגָעַן אין וואלד און
זיך באהאלאטן.

האט גענומען בעטן אַנְאַלְטָע ווַיִּבְלֶל בֵּין דָּאָרָף:

— גיט מיר אָפַּדְעַם בערישן פּוֹס, אַיְךְ בֵּין אַן אַרְיָמָע.
האט מען אַיְר אַפְּגַעֲבָן דָּעַם פּוֹס. האט זַי דַי ווָאל אַרְוָמָז
געשווין, די פֿעל אַרְאַפְּגַעֲשָׂוְנָדָן אַיְן דָּעַם פֿלִיש צַגְעַשְׁתָּעַלְט
איַן אוַיּוֹן אַיְן אָטְעַפְּלָקָבָן.

געקומען באָנָאכָט, האט די אלטינְקָע פַּאֲרַשְׁפְּרִיְיט די פֿעל
אָפָּן אוַיּוֹן, זַיְךְ אַנְיִידְעַרְגַּעַזְעַצְט, סְזַאַל זַיְן ווַיְיךְ, אַיְן גַּעַנּוּמָעַן די
בערישע ווָאל שְׁפִינְעָן. אַיְן דְּרוֹיטָן אַיְן שְׁוִין נָאָךְ האַלְבָּעָר נָאָכָט,
אוֹן די אלטינְקָע שְׁפִינְטָן נָאָךְ אַלְץ.

פלְוִיצְלִיבְּגָה הָעָרֶת זַי — עַמִּיצְעָרָקְרָאָכָן די אלטָע פּוֹן אוַיּוֹן גַּונְטָעָרָן פָּעָנָן
סְטוּרָ. אַרְאַפְּגַעֲקָרָאָכָן די אלטָע פּוֹן אוַיּוֹן, גַּעַטָּאָן אַקּוֹק אַיְן
פָּעָנְסְטוּרָ, אַיְן זַיְךְ דְּעַרְשָׁרָאָקָן אָפְּ טְוִיטָ. דָעַר בְּעָרָקְרָאָכָט אָפְּ
אָמִילִיצְעָזָמִיט אַהֲלָץ גַּונְטָעַרְגַּעַשְׁפָּאָרָט, גִּיטָּאָן טָאַינְעָט צָז
זַיְךְ אַלְיִין:

— אָפָּן אַלְטָן טְרָאָקָט
גִּיט דָעַר בְּעָרָקְרָאָכָן קְלָאָפְּט
מִיט אַפְּרָעָמְדָן פּוֹס,
צְעַקְנָאָקָט שְׁוִין אַלְעָ נִים.
אַפִּיס אַהֲלָצְעַרְנָאָר,
אַדְעַמְפְּעַנְעָר שְׁטָעָקָן —
אַיְךְ גִּיְיִךְ די אלטָע בָּאָבָּעָ ווּעָקָן.
דָאָס ווָאָסָעָר שְׁלָאָפְּט שְׁוִין,
די עָרְד שְׁלָאָפְּט שְׁוִין,
מַע שְׁלָאָפְּט אַיְן אַלְעָ טִירָן,
מַע שְׁלָאָפְּט אַיְן אַלְעָ טְוִיעָרָן.
איַינָּע אַן אלטָע נָאָר שְׁלָאָפְּט נִיט,
אָפְּ מִיְּן פֿעל זִיכְטָ זַי,

מיין ווּאַל שְׁפִינְט זֶה,
אוֹן קָאַכְט מֵיַן פְּלִיש
איַן הַיִּסְעָר ווּאַסְעָר.

הָאַט זֶה דִי אַלְטָע זַיִיר דַעֲרַשְׂרָאָקְנָן: זִיצְנָן זַיִצְט זֶה אַיִינְקָע
אַלְיִין. ווּאַס זֶה זֶה טָאָזִי ווּאוֹהַיְן זֶה זֶה אַהֲינְטָאָזִי? אוֹן דַעַר
בָּעָר קָלָאָפְט שְׁוִין אַיִן הַיִּזְוָל מִיטָן הַאַלְצָעָרְגָעָם פּוֹס, טָאָפְט דִי
טִיר אוֹן רַעַדְתָ אַלְץ צָו זַיִד אַלְיִין:

— אַפְנָן אַלְטָן טְרָאָקְט
גַיִיט דַעַר בָּעָר אוֹן קָלָאָפְט
מִיטָ פְּרָעָמְדָן פּוֹס.

צַעְקָנָאָקְט שְׁוִין אַלְעָן נִים.
אָפּוֹס אַהֲלָצָעָרְגָעָר,
אָדָעְמְבָעָנָעָר שְׁטָעָקָנוּן,
איַךְ גַיִי דִי אַלְטָע בָּאָבָע ווּעָקָן.
דָאָס ווּאַסְעָר שְׁלָאָפְט שְׁוִין.

די עַרְד שְׁלָאָפְט שְׁוִין.—
איַינָע אַלְטָע נָאָר שְׁלָאָפְט נִיטָן:
אָף מֵיַן פְּעָל זַיִצְט זֶה,
מֵיַן ווּאַל שְׁפִינְט זֶה,
אוֹן קָאַכְט מֵיַן פְּלִיש
איַן הַיִּסְעָר ווּאַסְעָר.

זַעַט דִי אַלְטָע: סַאיַן שְׁלָעָכְט, הָאַט זֶה אַינְדָעָרְגִיךְ אַפְגָעָעָפְנָט
דָעַם קָעָלָעָר, פָּגָרְלָאָשָׁן דִי שִׁיְין, גַעֲמָאָכְט פִּינְסְטָעָר אַיִן שְׁטוֹבָ
אוֹן אַלְיִין אַרְוָף אַפְנָן אוֹיְוָן. הָאַט דַוְרְכָעָבְרָאָכְן דַעַר בָּעָר דִי
טִיר אוֹן גַעֲנוֹמָעָן זָוְכָן דִי אַלְטָע אַיִן דַעַר פִּינְסְטָעָר. עַד טָאָפְט
אוֹן טָאָפְט, זָוְכָט אוֹן זָוְכָט, אוֹן פְּלִיאָקָן! אַיִן אַפְעָנָעָם קָעָלָעָר אַרְיִין.
אַרְאַפְגָעָשְׁפָרוֹנָגָעָן גִּיכָעָר דִי אַלְטָע פּוֹן אוֹיְוָן, פָּאַרְשָׁפָאָרָט דָעַם

קעלער און אוועקגעלאָפַן רופֵן דאס דארף. געקומען דאס גאנצע
דארף און געכאָפֶט דעם בער, פֿאָרְפֿירְט אִים אֵין טוֹרְמָע, זִיצְט
ער דארט אֵי היינט. אלע ווֹאָך גִּיט מַעַן אִים אָפּוֹנְט נִיס קְנָאָקְנָן,
צַעֲקָנָאָקְט עָר בֵּיז אַיְנָעָם—אָוּן בָּעַט נָאָך.

לוטאשׁ.

געוווען אָ מַאֲלָא זַיְדֵעַ מִיטַּא בָּאֶפֶעַ, הָאָבָן זַיְ נִיטַּ גַּעַהָאָט
קַיְיַן קִינְדָּעַר.
איינמאָל אִין אוּוֹעֵק דָּעַר זַיְדֵעַ אִין וּוְאַלְדַּ, טִיגַּעַפְוָנוּן אָ
גַּרְיְּבָעַלְעַ מִיטַּ לִיְמַן אָוָן הָאָט אָוִיסְגָּעַקְלָעַפְטַּ פָּוָן דָּעַר לִיְמַן אָ קְלִיַּן
אִינְגָּעַלְעַ—אָ לּוֹטָאַשׁ.
גַּעַקְוִימָעַן דָּעַר זַיְדֵעַ אָ הִיְמַן אָוָן זַאְגָּט צַוְּ דָּעַר וּוְיִיְבַּ
— בָּאֶפֶעַ, אָ בָּאֶפֶעַ, אִיךְ הָאָב עַפְעַס גַּעַפְוָנוּן.
— אָנוּ וּוְיַיְזַן, וּוְאָסַן?
— אִיךְ וּוְעַל אָבְעַר נִיטַּ וּוְיַיְזַן!
הָאָט גַּעַנוּמָעַן דָּעַר זַיְדֵעַ לּוֹטָאַשְׁלָעַן, נִיטַּ גַּעַוְיַזְן דָּעַר בָּאֶפֶעַ,
אוָן אִים אוּוֹעֵק גַּעַזְעַצְטַּ אָפַן אוּיוֹזַן אָוְנְטָעַר אָ טָאָפַן זַיְךְ טְרוּקָעַנוּן.

האט זיך אויסגעטראיקנט לוטאשן און שרייט פון אפּן אויאוונ
— טאטעלע, טאטעלע, נעמַט נאָר מיך אָראָפּ!
נעםַט אָראָפּ דער אלטער לוטאשלאָן פון אויאוונ, רופט ער
זיך אָן:

— טאטעלע, טאטעלע, מאָך מיר אַ שיפעלע, וועל אַיך פֿאָרְן:
טשוואָווקעס רִיסְן.
קוקט דער אלטער, וואָס אַיז דָּאָס,— אָן גענומען אָן אָפּ—
געלאָפּט אַ שיפעלע פון האָלָץ.
איַז אוועקגעפּאָרְן לוטאשן טשוואָווקעס רִיסְן, רִיסְט ער די
טשוואָווקעס אָן רִיסְט.

איַז גענומען די באָפּ צום ברעג אָן רופט:

— לוטאָ—לוטאָ—לוטאָשְׁן! פֿאָר אַהעֲרֵר צום ברעג.
אַיך האָב געפְּרָאַכְט קָעוֹ אַף אַ שפְּעַנְדְּעַלְעַ,
אוֹן אַף לאָנְגָע יָאָר אַ העמְדְּעַלְעַ,
זָאלְסְט גַּזְוָנְטָעָרְהִיט צָעְרִיסְן,
מִיט אַ נִּיעְנְקָעֵר פֿאָרְבִּיסְן.

דעַרְהַעַרְתְּ לוטאשן מע רופט,— איַז ער צוֹגַעפּאָרְן צום ברעג,
אַפְּגַעַסְן, גענומען דָּאָס העמְדְּעַלְעַ אוֹן צוֹרִיק אוועקגעפּאָרְן
טשוואָווקעס רִיסְן.

האט זיך אָונְטָעְרָגְקָוִיקְט די באָפּ־יָאָגָע אָן סְהָאָט זיך אַיד
פֿאָרְגְּלוֹסְט כָּאָפּן לוטאשְׁן.

איַז זַי אָרוֹיסְט צום ברעג אָן שְׁרִיְיט:

— לוטאָ—לוטאָ—לוטאָשְׁן! פֿאָר אַהעֲרֵר צום ברעג,
אַיך האָב געפְּרָאַכְט קָעוֹ אַף אַ שפְּעַנְדְּעַלְעַ,
אוֹן אַף לאָנְגָע יָאָר אַ העמְדְּעַלְעַ,
די זָאלְסְט גַּזְוָנְטָעָרְהִיט צָעְרִיסְן,
מִיט אַ נִּיעְנְקָעֵר פֿאָרְבִּיסְן.

האט דערהערט לוטאשל און זאגט:

— איך הער, איך הער, טניט דער מאמעס קאָל.

און איז ניט אוועקגעפֿאָרֶן צום ברעה.

האט זיך צעקהָסט די באָפֿעַ-יאָגָע און איז אוועקגעלאָפֿן

צום שמייד:

— דו שמייד! מאָך מיר אָפֿ אַינְדָּעָרְגִּיך אָ צִינְגְּזִילָע אָ דִינָס.

האט דער שמייד אַנְגָּעָלִיט דאס העמְרֵל און זאגט צוֹ

דער באָפֿעַ-יאָגָע:

— גוֹט. לַיְגַּד עַמְּצָמָה צִינְגָּא אָפֿן קָאוּאָדְלָע.

געמוֹזֶט די באָפֿעַ-יאָגָע פָּאָלָגָן.

האט דער שמייד גַּעֲגָבָן אָ פִּיק מִיטָּן הַיִּתְן העמְרֵל

איַבְּעָרָן צִוְּגָה. אַיז גַּעֲוָאָרָן באָ אוֹי אָ דִין צִינְגָּעָלָע.

איַן זַי אוועקגעלאָפֿן אָ פְּרִיְּלָאָכָּע צום ברעה און גַּעֲנוּמָעָן

רוֹפָן:

— לוטא—לוטא—לוטאש, פאר אהער צום ברעג.
 איך האב געבראכט קען אָפַן שפונדעלא,
 אוּן אָפַן לאנגע יאָר אָהעמאָלע,
 די זאלסט געזונטערהייט צורייסן,
 מיט אָ נײַענְקָעֶר פֿאָרְבִּיסְן.
 האָט דערהערט לוטאש אָ דין קעלעכל אַיז ער צינגעפאָרֶן
 צום ברעג.

האָט אַים די באָבע-יאָגָע אָוְגָעַכָּאָפַט אָון אָוּוּקָגָעַשְׁלָעַפְט.
 געקוּמָעַן יָאָגָע אַהֲיָם אָפְּרִילָאָכָע אָון זָאָגָט צָו דָעַר טָאָכְטָעָר:
 — מעַמְּלָעַ, מִידְעָלָעַ, בְּרָאָט מִיר אָפַדְאָס קָלְעַנְעָרָעַ גָּאנְעָרָל.
 — אָ וּוּלְבָן, מַאְמָעָלָעַ?
 — דַעַם יְוָנָגָן,—זָאָגָט יָאָגָע, אָון אלְיַיְן אַיז זִי אָרוֹף אָפְּנָן.
 אָרוֹיְוָן אָון אָנְשָׁלָאָפְּנָן גָּעוּוֹאָרָן.

הערט לוטאש ווֹאָס מַעַן רַעַדְת, האָט ער גוֹט מוֹיְרָע.
 גַּיְיט מַעַמְּלָעַ צָו אָון זָאָגָט מִיט אָ גוֹטָן קָאָל:
 — לוטאש, לוטאש, זַעַךְ דִּיךְ אָפַדְאָס קָלְעַנְעָרָעַ, אָיךְ וּוּלְ
 דִּיךְ אָרְיִינְזָעָצֵן אַין אָרוֹיְוָן.
 האָט זִיךְ אַנְדְּעַרְגָּעַזָּעַצְט לוטאש אַנְדְּעַרְבִּיט אָפַדְאָס
 לְאָפָאָטָע.

זָאָגָט מַעַמָּאָן:

— נִיְּנָן, נִיט אָזְוִי הָאָסְטוּ זִיךְ גַּעַזְעָצֵט.
 — וּוּי אָזְוִי זְשָׁעָ?
 — אָט, וּוּי מִיְּנָן מַאְמָע בָּאָקָט בַּיְגָעַלְאָךְ.
 — אָנוֹ, בָּאוֹוִיְן.

האָט זִיךְ מַעַמְּלָעַ אַנְדְּעַרְגָּעַזָּעַצְט אָפַדְאָס קָלְעַנְעָרָעַ, אָון
 לוטאש אַין דָעַרְגִּיךְ זִיךְ גַּעַגְבָּן אַזְעַךְ אַין אָרוֹיְוָן, אָון אַיְבָּעָרָן
 גַּעַקְעָרָט.

האט זי זיך דארט אַפְגָעֶרְאָטֵן אוֹן לוֹטָאַשְׁלָהּ הָאָט זיך דער.
וּוַיְיַל אִיבָּעָר גַּעֲטָאָן אֵין אַיר אַנְטָאָן אוֹן זָאָזֶט צוֹ יָאָגָעָן:
— מַאֲמָלָעַ, אַ-מַּאֲמָלָעַ, גַּיְיַ וּוְאַרְמָעַס עַסְנַן:
אַרְאָפְגָעָקְרָאָכָן יָאָגָעַ, גַּעֲנוּמָעַן עַסְנַן, עַסְטַ אֹן זִינְגָט צָהָן:
— זיך קַאֲטָשָׁעַן בָּאַדָּרָפְט, אוֹן זיך קוּיקְלָעַן בָּאַדָּרָפְט
איְבָעַר לוֹטָאַשְׁלָס בִּינְדָאַלָּאָךְ אוֹן איְבָעַר דִּי רִיפָעַלָּאָךְ.
אוֹן לוֹטָאַשְׁלָהּ אֵיז פָּאַרְקָרָאָכָן אַונְגָּטָעַר דָּעַר עַרְד, אוֹן שְׁרִיְּיט
פֿוֹן דָּאָרְטָן:

— זיך קַאֲטָשָׁעַן בָּאַדָּרָפְט, אוֹן זיך קוּיקְלָעַן בָּאַדָּרָפְט,
איְבָעַר מַעֲמָלָעַס בִּינְדָאַלָּאָךְ אוֹן איְבָעַר דִּי רִיפָעַלָּאָךְ.
קוּוִים אַפְגָעָגָעָסֶן יָאָגָעַ, רַוְפְּט זִי:
— מַעֲמָלָעַ, קְלִיְּבָט צָהָן.

אוֹן לוֹטָאַשְׁלָהּ עַנְטָפָעָרטָן:

— פָּאַלְד, מַאֲמָלָעַ.

אַרְוִיסְגָּעָקְרָאָכָן פֿוֹן אַינְגָּטָעַר דָּעַר עַרְד, צַוְּגָּעָקְלִיבָּן פֿוֹן טִישָׁן
אוֹן דִּי בָּאַפְעַ-יָּאָגָעַ אֵיז וּוְיַיְתָעַר אַוּוּקָגָעָקְרָאָכָן אָפָן אַוְיְוָן
שְׁלָאָפָן.

לוֹטָשָׁאַל הָאָט גַּעֲקָרִיגָּן גַּרְוִיפָּן אָפָן פָּאַלִּיצָּעַ, צַוְּלִיְּגָט אֵין
מִיטָּין שְׁטוּב אַפְיַיְעַר אָפָן אַוְיְוָן-גְּרָעָטָל אוֹן גַּעֲנוּמָעַן קָאָכָן
קָאָשָׁעַ.

הָאָט דָּעַרְזָעַן דִּי בָּאַפְעַ-יָּאָגָעַ, קוּרִיכְט זִי אַרְאָפְטָן אָפָן אַוְיְוָן,
גַּיְיט אָרוּם אוֹן אַרְזָמָן לוֹטָאַשְׁלָעַן אוֹן קִימְטָזִיךְ צָהָן אַיְם צָהָן.
זָאָגָט לוֹטָאַשְׁלָהּ:

— בָּאַפְעַ-יָּאָגָעַ, זָה, טְרַעַט נִיט אַרְיִין אֵין דָעַר קָאָשָׁעַ, אַיְךְ
וּוְעַל דִּיר אַ פָּוָס אַפְרִיְּסָן!
הָאָט דָּעַרְקָעַנְטָן דִּי בָּאַפְעַ יָאָגָעַ לוֹטָאַשְׁלָן, אוֹן פָּאַר קָאָס דִּי
שִׁין נִיט גַּעַזְעָן, אוֹן גַּעֲנוּמָעַן שְׁרִיְּעָן:

— איך וועל אַריינטראָען, אַריינטראָען, דז אַזוינער אוֹן
אַזוינער, איך וועל נאָר אַריינטראָען!
אוֹן טיזיך אַ וואָרף געטָוּן צוֹ אִים. הָאָט עֶר זֵי גַעכָּאָפֶט פָאָר
אַ פָּוָס, זֵי פִיס אַפְגָעָרִיסָן אוֹן אַנְטָלָאָפָן גַעֲוָאָרָן צוֹדִיק צָוָם זִיְידָן
מִיט דָעַר בָאָבָעָן,—הָאָבָן זֵי זִיךְאַלְעַ דָרִי גַעֲנוּמָעַן פֿרִיעָעָן.
דָעַר זִיְידָע הָאָט גַעֲלָאָזָן קְלִינְגָעָן אַיְינָן אַ גַאַלְדָעָנָעָם גַלְאָקָן,
אוֹן זֵי לְעָפָן אַלְעַ דָרִי בֵין הַיְינְטִיגָן טָאגָן.

דאָס שנײַ-פֿיגעלע.

אָמָּאל זִינְגַּען גַּעֲוֹעַן אָזִידָע מִיט אַבָּאָעַ, הַאָבָּן זֵי נִיט
גַּעַהְאָט קִיןְקִינְדָּעָרְלָאָךְ. דָּעַר זִידָע אִיז גַּעֲוֹאָרָן אַלְט אָוָן עַלְ-
טָעַר, דֵי בָּאָבָּעַ אִיז גַּעֲוֹאָרָן אַלְט אָוָן עַלְטָעַר, אָוָן קִיןְקִינְדָּעָר
אִיז בֵּי זֵי אַלְץ נִיטָאָ.

איינְגָּמָּאל אִיז גַּעֲוֹאָרָן וּוַינְטָעַר אִין גָּאָס. אָפְּרִישִׁינְקָעָר
שְׁנֵיְעַלְעַ שִׁיט. שְׁוִין אַהֲעַר בֵּין דֵי קְבִּינְגְּעַשְׁאָטָן.
אִיז גַּעֲוֹאָרָן אֶחָד אַלְעַ קִינְדָּעָרְלָאָךְ אַסְמָכָע. וּוֹאָו אַשְׁטוֹב
לוַיְפַּן קִינְדָּעָרְלָאָךְ פָּוֹן דֵי טִירָן, קְלִיְּבָן אָן הַוּרָעָס שְׁנֵי אָוָן קְלֻעָּפָן
אוִיס שְׁנֵיְמַעְנְּטָשָׁן.

רופט זיך אָן דער זיידע צוֹ דער באָפָע:
 — אָט ווּאלטַן מיר אוֵיך, באָפָע, אַרוֹיס אַין הוִיכָּפָא אָנוֹ זיך
 אוַיסגָּעְקָלָעֶפֶט אֲשְׁנִיִּיְמַעֲנְטָשׁ.
 — גָּפְטַי—זָאָגַט דֵּי באָפָע—לְאַמִּיר גַּיְן. נָאָר צוֹ ווּאָס דָּאָרְפָּן
 מִיר אֲגַאנְצָן מַעֲנְטָשָׁן, לְאַמִּיר זיך אוַיסְקָלָעֶפֶט אֲלַיאַלְקָע, ווּעַט
 זַי אָפָנָז צָוְנוֹץ קָוְמָעָן פָּאָר אֲקִינְד.
 אָנְגָּעַטָּאָן דָּעָר זיידָע דָּעַם פּוֹטָעָר, אָנוֹן דֵּי באָפָע דָּעַם פֿעַלְץ,
 פְּאָרְגָּאָגָעָן טִיחִ-טִיפָּח אַין שְׁנִי אָנוֹן גָּעְנוֹמָעָן קָלָעֶפֶט זַיְך אֲלַיאַלְקָע.
 צָוְגָּעְקָלָעֶפֶט הַעֲנְטוּלָאָך, צָוְגָּעְקָלָעֶפֶט פִּיסְאָלָאָך. גַּיְיט דִּוּרְך
 אֲפָרְעַמְדָּעָר מַעֲנְטָשָׁן, זָעַט עָר ווּאָס דָּעָר זיידָע מִיט דָּעָר באָפָע
 טְזַעַן.

זָאָגַט עָר:
 — קְוִים גַּעֲפּוֹנָעָן אֲשְׁפִּיל—מַאֲזָלְ-טָאוּ אַיְן!

— מיט מאֶזֶל זאָלט אַיר לעבען — ענטפערט די באָפע: — קײַין
מאֶזֶל שאָט קײַין-מאָל ני... .

און די אלטינקע האָבן דערווויל צוֹגעלעפֿט אַ נועועלע
בָּאָך. פָּאָר אוֹיגעלאָך גַּעמאָכְט צוֹוִי גַּריבעלאָך. אָון גַּענוּמָעָן נָאָר
אוַיסשְׁנִיְּדָן אַ מיַילכְעַנְדָּל, עֲרַשְׁתָּה דָּעָר זִיְּדָע הַעֲרָתָּה — סֵיאָיוֹן אָוּוּקָ
אַ וּוֹאָרָעָמָעָר אַטְעָם פָּוֹן דָּעָר לִיאַלְקָע. דָּעָר זִיְּדָע טּוֹטָאָקָ
פָּוֹן די גַּרְיְּבָעָלָאָך אַיְּזָן גַּעֲוָאָרָן בְּלוֹוִעָאָרָן שִׁינְעָא, די רְוִיטָע
ליַפְּעָלָאָך לְאָכְנָן שְׁוִין אָונָן די לִיאַלְקָע קְוִמָּת אָוִים אָזְוִי, וּוּי אָנְיָעָ
מְעֻסָּע מִידְעָלָע.

הַאָּבָן וַיֵּךְ דָּעָר זִיְּדָע מִיט דָּעָר באָפע דַּעֲרָפְּרִיִּיט, גַּעֲכָאָפְּט
זַיְּךְ קִישְׁנָן פָּאָר פְּרִיִּיד אָונָן טְרָאָגָן דָּאָס מִידְעָלָע אִין שְׁטוּב. וּוֹאָקָסְט
די לִיאַלְקָע, וּוֹאָס אַ שָּׁאָ וּוֹעָרָת זִי גַּרְעָסָעָר אִין וּוֹאָס אַ רְעָגָע
וּוֹעָרָת זִי שְׁעָנָעָר אָונָן קְלָגָעָר. דַּעֲרָצְיִילָט מָעָן אַיר מִיְּסָעָלָאָך

פארשטייט זי יעדער ווארט, און נאכדעם דערצ'ילט זי איבער
ווארט און ווארט, איז א מכאייע צו הערן. און רופן רופט זי די
באפע מיטן זידן שנייע-פיגעלע. פארן ווינטער איז אויסגעוואקי
סן שנייע-פיגעלע א גרויסע, אזי ווי פופצן יאר אלט, און אלין
אייז זי א וויסנ侃-וויסנ侃, קלארער פון וויסן שנייע און גאס.
אוועק דער ווינטער, גענומען די זון זיך וויזן און די וועלט
וואדעמען. אייז געווארן שנייע-פיגעלע אומעטיק, און וואס געבע
טער צו זומער, וווערט דאס מיידעלע אומעטיקער און טרייעריה
קער. באהאלט זיך פון דער זון, וואו א שאטן דארט זיצט זי, און
וואו א זון גיט זי אוועק. קומען אן כמארעס און הימל וווערט
זיז א פיסעלע פרילאכער אין גיט אוועק צום קאלטן קוואל
אין פלאשקעט זיך ביז נאכט.

— וואס אייז איר פאר א גוטס, אונזער מיידעלע — קיירט
זיך די באפע — וואס זי אייז אזי אומעטיק?
שיט א האגל קוועטל זי און טאנצט, גיט א羅יס די זון —
ווינט זי.

איינמאל זומער פארנאכט קליבן זיך אוּפַ די מיידלאך
שפילן. זאגן זי צו שנייע-פיגעלען:
— קומ אויך מיט אונז.
גיט זי.

געקומען אין וואلد און אנגעריסן קוויטן, אויסגעפלאכטן
יעדר מיידעלע א קראאנץ, און שנייע-פיגעלען דעם שענסטן
קראאנץ געמאכט, און גענומען זינגען לידער. אפדעראנאכט האבן
די מיידלאך צילאָזט א פײַער אין זיך אングעלערט שפרינגען
אייבערן פײַער.

— זע — זאגן זי — שנייע-פיגעלע, שטי ניט אָפַ. פון אונז-מיר
שפרינגען, שפרינגען נאָר.

גענומען די מײַדלאָך זינגען:
פלִי, פְּלִי, פִּיגָּלָע,
אייבערן גריינעם פִּיעָר,
פֿוֹן רְוִיטָן גָּאָלָד אַ קְלִיְּדָעָלָע
אייז קִיְּנוּם נִיט צֹ טִיעָר.
גָּאָלָד אֵין טָאַש אַיךְ הָאָב, אַיךְ הָאָב
אונן אייבערן פִּיעָר שְׁפְּרִינְג אַיךְ
— האָפֶן

שְׁפְּרִינְגָּעַן אייבערן פִּיעָר די מײַדְעָלָאָך. אַלְעָ מִידְעָלָאָך
אייבער גַּעַשְׁפְּרִינְגָּעַן, גַּעַנְמָעַן שְׁנִיִּיְּ-פִּיגָּלָע אָוָן גַּעַגְעָבָן אַ שְׁפְּרִינְג,
אייז זִי אייבערן פָּלָאמְ צָעַגָּאָנְגָּעַן גַּעֲוָאָרָן אָוָן זִיךְ אָוְפְּגַּעַנְמָעַן אֵין אַ
כְּמָאָרָע.

גַּעַקְוִמָּעַן אַ וּוִינְטָ, גַּעַמְאַכְטָ פִּינְ דָּעָם פִּיעָר אַ פָּלָאמְ
אונַ דִּי כְּמָאָרָע פָּאָרְטְּרָאָגָן אֵין גָּאָלְדָעָנָעָם יָאָם.

דער נאר.

געוזען זונען ג' מאל אלטער ליטט ג פער, האבן זי געהאָט
דרי' זיך זאָר קליגע, און דער דרייטער, סַגְמָן דער אַיגַּסְטָאָר,
ג נאָר, זי קליגע האבן זי שַׁקְעַן אַין פָּלֵד גַּעֲדִיט, און דער
געָר האט גַּאֲרַד נִיט גַּעֲטָאָן, גַּאֲרַד גַּעֲלָעָן אַפְּנָן אַרְזָוָן גַּעֲכָבָט
פָּלִינְגָּן.

איינט מַלְאָךְ זי נַעֲמָע אַגְּנוּקָאָבָט קָאָרוּעָא בְּמַבְשָׁקָעָם,
אַוְן אַבְּגָעָט זַיְמָן נַעֲמָע
— זַעַם גַּאֲרַד אַקְּרָשָׂט, אַרְזָוָן אַפְּנָן זי דְּבָרְמַבְשָׁקָעָם
בְּרַזְדָּעָה, אַלְלָן זי לְפָנֶיכָּן.
זי דְּבָרְמַבְשָׁקָעָם אַזְנָן גַּעֲלָעָן אַזְנָן אַיְמָן זי דְּ
הַעֲלָמָן גַּעֲלָעָם, האָס זיך דער גַּאֲרַד אַגְּנוּקָאָבָט זי דְּבָרְמַבְשָׁקָעָה,
גַּעֲלָעָן אַזְנָן גַּעֲלָעָן זי אַגְּנוּקָאָבָט, נִיט עַד גַּאֲרַד אַגְּנוּקָאָבָט, דער גַּאֲרַד
שַׁקְעַן יְגַעַד זַיְמָן גַּעֲלָעָן, דַעֲרוֹעָט עַד זַיְמָן שַׁקְעַן זי דער גַּאֲרַד
קָלְעָט זיך.

— האָס אַלְלָן דַעֲרוֹעָט זַיְמָן בְּרַזְדָּעָה זַיְמָן זַיְמָן
עַד זַיְמָן טַוְעָט גַּעֲלָעָן גַּעֲלָעָן טַוְעָט גַּעֲלָעָן זַיְמָן אַלְלָן
גַּעֲלָעָן זַיְמָן — אַזְנָן גַּעֲלָעָן זי אַגְּנוּקָאָבָט, עַד גַּעֲלָעָן
גַּעֲלָעָן עַד, דער גַּאֲרַד גַּעֲלָעָן זי אַגְּנוּקָאָבָט, אַזְנָן גַּעֲלָעָן זַיְמָן

ביז אײַנער אַרוּסְגָּוֹוָאָרְפָּן. ער קוּקְטָּה, דָּעֵר שָׁאָטָן שְׁלַעְפָּט זִיךְ
אלֶז פָּזְן דָּעֵר זַיִט.

— אֲ קִישְׁקָע אָן אַ דְּנָא! — זָאָגָט דָּעֵר נָאָר אַין קָאָס. גַּעֲגָעָן
אַ שְׁמִים דָּעַם טְעֵפָל אָפָּה זַיִן שָׁאָטָן, זַיְגָעָן נָאָר שְׁעַרְבָּלָאָךְ אַין
אַלְעָז זַיִיטָן צְעַפְּלוּוֹגָן גַּעֲוָוָאָרָן.

אַין אָזְוִי קוּקְטָּה דָּעֵר נָאָר צָו דִּי בְּרִידְעָר.

— גּוֹט מָאָרְגָּן, בְּרִידְעָר!

— נָאָך וּוֹאָס בִּיסְטוּ גַּעֲקוּמָעָן, נָאָר?

— אַיִּיך וּוֹאָרְמָעָס גַּעֲפְּרִינְגָּט.

— וּוֹאָז אַין ער, דָּעֵר וּוֹאָרְמָעָס? דָּעַרְלָאָנָג אִים גַּיכְעָד אָוֹן.

— פְּאַרְשְׁטִיטָאָר מִין, בְּרִידְעָר, סְהָאָט זִיךְ אָן מִיר אַנְגָּעָז
בִּינְדָּן אָפָּן וּוֹעָג עַפְּעָס, אַיִּיך וּוֹיִס נִיט וּוֹעָר, אֲ מַעֲנְטָש אָונָן אלֶז
אוּפְּגָעָגָעָס.

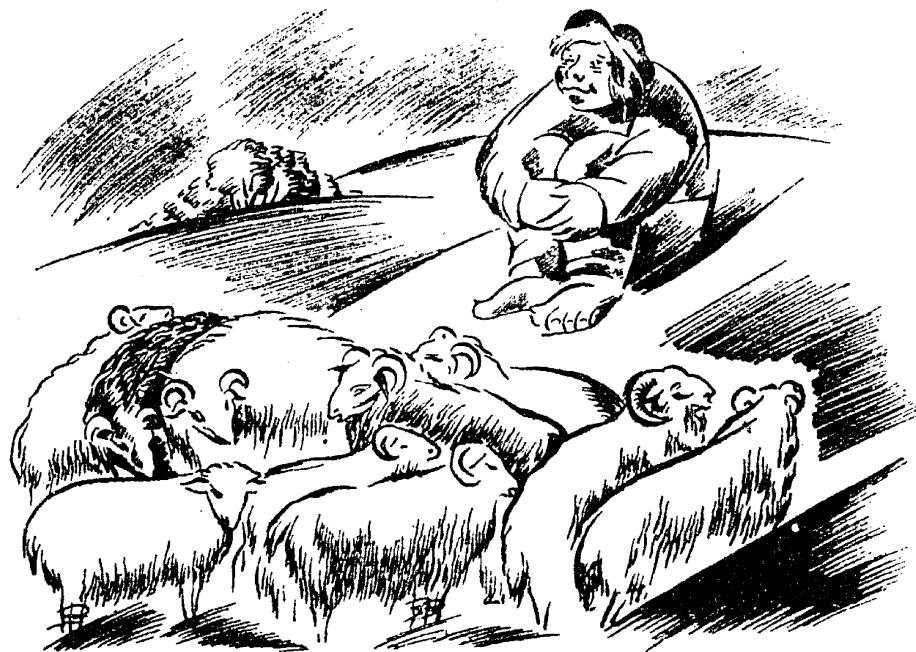
— אֲ וּוּלְכָעָר אַיז ער דָּאָס אֲ זְעַלְכָעָר, דִּין מַעֲנְטָש?

— אָט אַיז ער, שְׁטִיטָאָאַצְטָ נָאָך בָּאָגְלִיָּך מִיט מִיר.

הָאָפָּן דִּי בְּרִידְעָר גַּעֲנוּמָעָן קָלָאָפָּן אִים, גּוֹט דָּוְרְכָגָעָקָלָאָפָּט
אַיִּונָּן גַּעֲשְׁטָעַלְטָ דִּי שָׁאָף הַיְּטָן. אַלְיִין זַיְגָעָן זַיִי אַוּעָק אַיִּן דָּאָרָף
אַרְיִין וּוֹאָרְמָעָס עַסְן. הָאָט גַּעֲנוּמָעָן דָּעֵר נָאָר דִּי שָׁאָף הַיְּטָן. זַעַט
ער אָז דִּי שָׁאָף צָעְקָרִיכָן זִיךְ אַיְבָּעָרְן פָּעָלָד. אַיִּן דָּעֵר נָאָר — אַנְגָּעָז
זַיִי כָּאָפָּן אָונָן אַיְבָּעָרְבִּינְדָּן דִּי פִּיסְלָאָךְ. אָזְוִי אַלְעָז שְׁעַפְּאָלָאָךְ אַיְבָּעָרְ-
גַּעֲכָאָפָּט אַיִּין דִּי פִּים אוּסְגָּעָבְוִונְדָּן, אוּפְּגָעָקְלִיבָּן דִּי טְשָׁעָרְעָדָע אַיִּין
אַיִּין וּוַיְנְקָל אָונָן זִיכְטָ זִיךְ פְּרִילְיָאָךְ, צְוּפְרִידָּן, גְּלִיָּך וּוֹי ער הָאָט אָ
גְּרוּיסָטָאָרְבָּעָט אַוְפְּגָעָטָאָן.

— דִּי בְּרִידְעָר הָאָפָּן אַפְּגָעָעָטָן, זִיךְ אַוְמְגָעָקָעָרט אַיִּין פָּעָלָד.
זַיִי טְוִיעָן אֲ קוּק, באָ דִּי שָׁאָף אַיְבָּעָרְגָּעָבְיִינְדָּעָנוּ פִּיסְלָאָךְ.

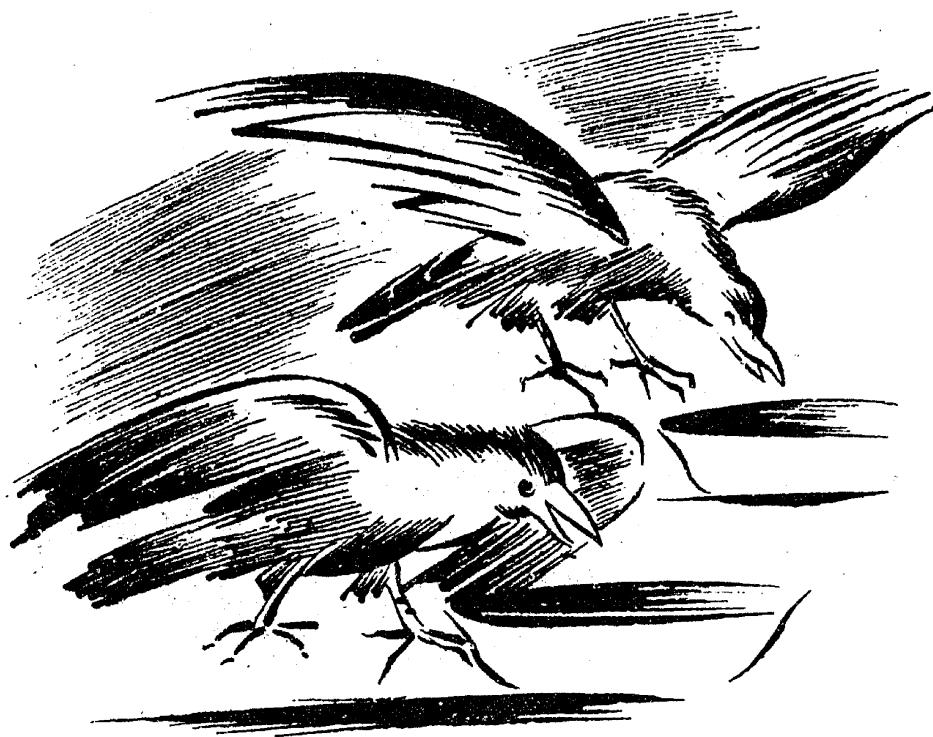
— וּוֹאָסְטוּ דָּאָ נָאָר, אַפְּגָעָטָאָן? וּוֹאָרְזָם אַיִּין דִּי טְשָׁעָרְעָדָע
אוּסְגָּעָבְיִינְדָּן?

— אָז אִיר זַיְתֶּן גַּעֲוֹעֵן אָוּוּקָגָעָגָעָן, בְּרִידָעָרָלָךְ, הָאָבָן
יְיךָ דִּי שָׁאָפָּן אַיִינְצִיקְוִיָּס צַעַשָּׂטָן, הָאָב אִיךְ צַוְּגָעָקְלָעָרט, זַיְגָעָן
נוּמָעָן כַּאֲפָן אֵין אַיִין הַוּרָע צַוְּנִיפְנָעָמָעָן אָזָן דִּי פִּיסְלָאָךְ אַיְבָּעָרָן
בּוֹנְדָן. אַט הָאָב אִיךְ זַיְקָאָבִיסְלָ פָּאַרְמָאַטָּעָרטָן!

— זַוְאָרָטָן! — זַאֲגָן דִּי בְּרִידָעָר — נָאָךְ נִיטֶּן אָזְוִי וּוּעָסְטוּ זַיְקָאָבִיסְלָ
פָּאַרְמָאַטָּעָרטָן. — אֵין גַּעֲנִימָעָן דָּעַם נָאָר מַעֲכָבָעָד זַיְן מִיטֶּן קְלָעָפָן.
הָאָט עַר שְׁוִין גַּעֲדִיְנְקָט בִּזְוּן דִּי נִיעָבָעָזְעָמָעָר.

אֵין אַצְּיִיט אַרְוּם, אָזְוִי נִיטֶּן לְאָנָגָה הָאָט גַּעֲדוּיָּעָרט, שִׁיקָּן אַיְזָן
וּוּעָק דִּי אַלְטָעָ לִיְּטָן דָּעַם נָאָר אֵין שְׁטָאָט אַרְיִין צָוָם יָאָנְטִיוּוּ בָּאַיְזָן
לְאַבְּאַטְּишָׁקְיִיט אַיְנְקוּפָן. הָאָט דָּעָר נָאָר אַלְסְדִּינָג אַוְפְּגָעָקוּפָט:
אי אַטְּישָׁ גַּעֲקוּפָט, אי לְעָפָל, אי גַּלְעָזָעָר, אי זָאָלָץ; אַ פְּילָן וּוּאֲגָן
אַנְגָּעוּוֹאָרָפָן מִיטֶּן יְעָדָעָט פִּיצָל. פָּאָרָט עַר אַהֲיִים, אָזָן דָּאָס
פְּעֻרְדָּל אִיז אַגְּמִינְס; פָּאָרָט אָזָן פָּאָרָט, אָזָן שְׁטִיְיט אַפְּ
אַיְזָן אָרָט.

— אָז ווֹאָס—קַלְעֶרֶת זִיךְ דָּעֵר נָאָר:—בָּא דָעֵם פָּעָרְד אַיְזְדָּאָךְ
 פִּיר פִּיס, בִּי דָעֵם טִישׁ אַיְיךְ פִּיר פִּיס: אַיְךְ ווּעַל אַרְאָפְלָאָזְן דָעֵם
 טִישׁ, ווּעַט עַר שּׂוֹין אַלְיַין דָעָרְלְוִיפָּן.
 גַּעֲנִימָעַן דָעֵם טִישׁ, אַוּעֲקַגְעַשְׁתָּעַלְט אַפְּנַמִּיטַן ווּעַג אָפְּנַ
 פָּאָרְט ווִיְיטָעָר. פָּאָרְט אָוָן פָּאָרְט, בַּיְת נָאָגָנָט נִיט ווִיְיט, פְּלִיעַן אָנַ
 קְרָאַהָעַן, דְּרִיעַן זִיךְ סָאָמָע אַיְבָּרְעַן קָאָפְּ אָוָן קְרָאָקָעַן.
 — ווּיְיוֹזַט אָוִים דֵי שְׁוּעַסְטָעַרְלָאָךְ הָאָבָן כִּיְשָׁעָק אַפְּצִיעַסְן,
 ווֹאָס הָאָבָן זִיךְ אַזְוִי אַעֲשָׁרְיַעַן!
 בַּאֲקַלְעֶרֶת זִיךְ דָעֵר נָאָר אָוָן שְׁטָעַלְט זִיךְ אַוּעֲקַשְׁלָעַן מִיט
 עַסְן אָפְּ דָעֵר עַרְד אָוָן נָעַמְט זִיךְ מַעֲכָבָעָד זִיךְ.
 — עַסְט, שְׁוּעַסְטָעַרְלָאָךְ-טִיבָּעַלְאָךְ, זָאָל אַיְיךְ ווּאוֹיֵיל בַּאֲקוּרָ
 מעַן!—אָוָן אַלְיַין צִיט עַר ווִיְיטָעָר זִיין ווּעַג.

פֿאָרֶט דּוֹרֶךְ דּעֵר נָאָר פֿאָרְבִּי אַ וּוּלְדָל. שְׂטִיעָן בַּיַּ וּוּגַ
פֿעַנְיָעַט אַפְגַּעֲבַרְעַנְטָע.

— עַד! — קְלֻעָּרֶת עַר — וּוּאַוְילָע כְּעוּוּרָע אַיְן אַן הַיְטַלְעָן. אַיְר
קָעַנְט דָּאָךְ נָאָר, הַאֲרַצְעַלָּאָךְ, פֿאָרְפְּרוּרִין וּוּעַרְעַן!
הָאָט גַּעַנְיוּמָעַן דּעֵר נָאָר אַנְגַּעַטָּאָן אַף דִּי פֿעַנְיָעַס דִּי טַעַפְּ
לָאָךְ מִיטְ דִּי דִישְׁקָעַט.

— אַזְוֵי, זָאָגֶט עַר, אַזְוֵי וּוּעַט אַיְיךְ זִיְן וּוּאָרָעָם.
אוֹן פֿאָרֶט זִיךְ וּוּיִיטָר.

איַן אָט אַיְן צְוַגְעַפְאָרֶן דּעֵר נָאָר צִים טִיךְ. דָאָרָף מַעַן, הַיִיסְט
עַם, דָאָס פֿעַרְדָּל אַגְּטְרוֹנְקָעַן. טְרִינְקָט עַס נִשְׁטָ.

— אהָא! — קְלֻעָּרֶת זִיךְ דּעֵר נָאָר — אַן זָאָלָץ וּוּיל דָאָס נִיטָ
טְרוֹנְקָעַן. — אַיְן גַּעַמְט זָאָלָץ דִּי וּוּאָסְעָר. אוּסְגַּעַשְׁאָטָן דָעַם גַּאנְצָן
זָאָלָץ, אַיְן דּעֵר פֿעַרְדָּל טְרִינְקָט אלָץ נִיט.

— ווֹאָס זֶשַׁע טְרִינְקְסְטוּ נִיט, הַונְטִישְׁ-בְּלּוֹט דָוִי? דָאָס הָאָב אֵיך
אוֹמְזִיסְט, מַיִינְסְטָג, אַ זָּאָק. מִיט זָאלְץ אוֹיסְטְגַעְשָׂאָטן?
גַּעֲכָאָפְט דַּעַר נָאָר אַ שִּׁיט הַאַלְצָז, קַנָּאָק דַּעַם פַּעַרְד אִיבָּעָרְן
קָאָפְ אָוָן דַּעֲרַהָּרְגַעַט אָפְןָן אָרְטָן. אִיזְנָאָר גַּעֲבְלִיבָּן בַּיִּ דַּעַם נָאָר
אַ שִּׁיסְלָן מִיט לְעַפְלָן, הָאָט עַר עַס אָפְ דַּי פְּלִיְיכָס גַּעֲנוּמָעָן אָוָן
אוֹוָעָק צִוְּפָוִס.

עַר גַּיִּט אָוָן דַּי לְעַפְלָן אַוְנְטָן בְּרָאָמְקָעָן זִיךְ אַוְנְטָעָרָה: בְּרָאָמָּה-
בָּאָר, בְּרָאָמְ-בָּאָר! מַיִינְטָן עַר זַיִּ רַיִּצְן אִים: נָאָרְ-נָאָר, נָאָרְ-נָאָר.
אִיזְעַד גַּעֲוָאָרָן אִין קָאָס, גַּעֲגָבָן אַ שְׁמִיךְ דַּי לְעַפְלָן אִיבָּעָר
דַּעַר עַרְד אָוָן זַיִּ צַעְטָרָאָטָן.

— אָט אִיז אַיִּיךְ נָאָרָי אָט אִיז אַיִּיךְ נָאָרָי נָאָר זִיךְ אַנְגָּעָי-
קְלֻעָּרְטָן רַיִּצְן, אַ זְעַלְכָּעָן נִישְׁטָן!
גַּעֲקוּמָעָן אַהֲיָם אָוָן זָאָגָט צִוְּ דַּי בְּרִידָעָר:
— פָּוֹן אַלְסְדִּינָג, בְּרִידָעָרְלָאָך, אַנְגָּעָקְרִיפְט.
— גּוֹט, נָאָר,—זָאָגָן דַּי בְּרִידָעָר—אָוָן וּוֹאָוָן אַיִּנְגָּעָי
קוֹיְפְּטָס?

— אָט הָאָט אַיְר אָזְוִי: דַּעַר טִישׁ לוֹיְפְט דָאָרָט נָאָר—מִיס-
טָאָם בָּאָלְד קְוּמָעָן; פָּוֹן דַּי-שִׁיסְלָעָן עַסְנָן דַּי שְׁוּעוּסְטְעַרְלָאָך דָאָרָט;
דַּי טַעַפְ מִיט דַּי דַּיְשְׁקָאָלָאָך הָאָב אַיִּיךְ דַּי כְּעוּרָע אִין וּוֹאָלְד אָפְ
דַּי קָעַפְ אַנְגָּעָטָאָן; מִיט דַּעַר זָאלְץ דַּעַם פַּעַרְד אַ טְרִינְק צָוָגָעָי-
זָאלְצָט אָוָן דַּי לְעַפְלָן רַיִּצְן זִיךְ מִיט מִיר, הָאָב אַיִּיךְ זַיִּ אָפְןָן וּוֹעָגָן
צְשָׁאָטָן.

— שְׁוִין זָאָלְסְטָו גַּיִּין—זָאָגָן דַּי בְּרִידָעָר—אָוָן אַוְפְּקְלִיְּבָן זָאָט
דוֹ הָאָסְטָן אָפְןָן וּוֹעָגָן צְוּוֹאָרְפָּן!
אוֹוָעָקְגַּעַלְאָפְןָן דַּעַר נָאָר אִין וּוֹאָלְד, אַרְאָפְגַּעַנְיָמָעָן פָּוֹן דַּי
אַרְזְמָגְעַבְרָעָנָטָע פָּעֲנִיעָס דַּי דַּיְשְׁקָעָס, אַרְוִיסְגַּעַזְעָצָט דַּי דַּעֲקָן
אָוָן אַנְגָּעָטָאָן אָפְ אִין שְׁטָעָקָן אַ טְזִיךְ דַּיְשְׁקָעָס אַלְעָרְלִי, גְּרוֹיסָע

און קליענע, און געבראכט אהיהם. זען דיברידער טישלעכט, האבן
ז'י אים גוט אָנְגַעֲקָנוּאָקָט, און זיינען שוין אל'ין אוועקגעפֿאָרֶן אַין
שטעט אַיִנְקוּיפֿן אֹן דעם נאר אַיְבָּרְגָּעֵלָאָזָן דַּי שְׁטוּבַּהַיְתָן.
הערט דער נאר דאס ביר ברויזט זיינָר אַין פָּאָם, רופט ער זיך
אָן:

— בַּיְר, נִיט בְּרִיזוּ—דַּעַם נָאָר נִיט רִיז!

ער קוּקָט, דָּאָס בִּיר פָּאָלְגָּט נִיט.

געונומען דער נאר אַרְוִיסְגָּעָלָאָזָט דַּי גָּאנְצָע פָּאָס בִּיר אַפְּנָן
שְׁטוּבַּהַיְתָן. אל'ין זיך אַין קָאָרְעַטָּע אַרְיִגְגָּוּזָעַט, שִׁיפְּט זיך אַיְבָּעָרָן
שְׁטוּבַּהַיְתָן זִינְגָּט צָה.

זִיינָען גַּעֲקוּמָעַן צְוּפָּאָרֶן דַּי בְּרִיזָּעָר אֹן גַּעֲגָבָן אַקְּיָק—זִיִּיַּה
געַן זִיַּה גַּעַוּאָרָן שְׁטָאָרָק אַין קָאָס. זיך גַּעֲנוּמָעַן אַיְצָעָנָעַן. גַּעַנְדַּי
מעַן דַּעַם נָאָר פָּאָרְנִיָּט אַין אַזָּק אֹן אוועקגעשלעַפְּט צָום טִיךְ
דַּעַם זָאָק בִּים טִיךְ אוועקגעלְיִיגְט אֹן אוועק דַּי פָּאָלָאנְקָעַ באָ
טְּרָאָכְּטָן.

אֹן אַין דַּעַר מִינְגָּות אַיְזָן דְּוָרְכָּגָעָפָּאָרֶן עַפְּעַט אַפְּאָרִיךְ פָּאָרָן
בַּיִּמְיָט פִּיר פָּעָרְד גַּעַשְׁפָּאָנָט. אֹז דַּעַר נָאָר נֻעַמְתָּ שְׁרִיעָנָן:

— זַעַן מִיד מִיְּנָעַ בְּרִיזָּעָר אָפְּ גַּרְוִיסְט שְׁטָעַט אַיְצָעָנָעַן
אֹן קִינְגָּן, אֹן אַיךְ קָעַן נִיט אַיְצָעָנָעַן, קָעַן נִיט קִינְגָּן.

— וּוֹאָרט, דַּוְּ נָאָר—רִזְפְּט אָוִיס דַּעַר פָּאָרִיךְ: אַיךְ קָעַן אַיְ
אַיְצָעָנָעַן, אַיְ קִינְגָּן. קְרִיךְ אַרְוִיס פָּוּן זָאָק!

דַּעַר נָאָר אַיְזָן אַרְוִיס פָּוּן זָאָק, פָּאָרְנִיָּט אַהֲיָן דַּעַם פָּאָרִיךְ,
אֹן אל'ין זיך גַּעַזְעַט אָפְּנָן פָּוּר אֹן אוועקגעפֿאָרֶן.

גַּעֲקוּמָעַן דַּי בְּרִיזָּעָר אַרְאָפְּגָּעָלָאָזָט דַּעַם זָאָק אַינְטָעָרָן אַיְזָן
אֹן הָעָרָן וּוּי סִבּוּלִיקָעַט.

— זָאָל עַר דָּאָרט כָּפָן פִּישְׁ, אֹן מִיר זִיינָעַן שוּין פָּוּן אַיְם
פָּאָטָעָר גַּעַוּאָרָן.

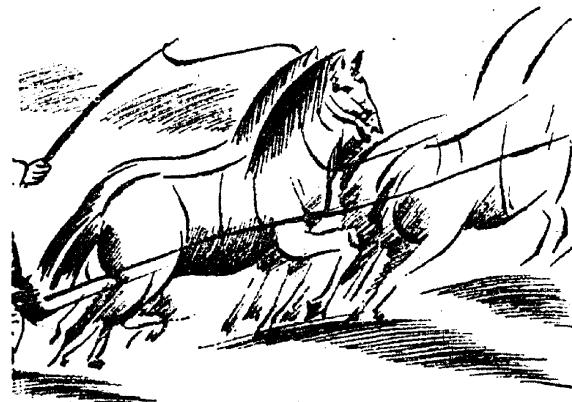
שלעפּן זיך די ברידער אהיכם. פֿון וואנען פֿון ווואס קומט
דייר ניט אָן דער נאָר אָפּ פִּיר פַּערד אַנטקעגן,

פאָרט אָונַן באָריימט זיך:

— אָט סָאָרָא פַּערדְלָאָך אַיְיך הָאָפּ גַּעַז
כָּאָפּטּוּ! אָונַן נָאָר הָאָט זיך אַפְּגַּעַשְׁטָעלְטּ אָ
שְׁפָאָקָלּ, שְׁוֵין דָאָוּקָע דָּעָר עַמְּסָעָר פַּערְדּ!
הָאָבָּן די בְּרִידְעָר זַיְעָר מַעֲקָאנָע גַּעַוּעַן
אָפּ די פַּערְד אָונַן זָאגּן צָוּם נָאָר:

— פָּאָרְנִי אָונְזּ, נָאָר, גִּיכְעָר אִין אַזְּקָעַ
אָונַן לָאָזּ אַרְאָפּ אַינְדְּעָרְגִּיך אִין פָּאָלָאָנְקָעַ. דָּעָר שְׁפָאָקָל ווּעַט
שְׁוֵין פֿון אָונְזְעָרָעּ הָעֶנֶּט מִיסְטָאמּ נִיט אָוּעָקְגִּיּוֹן.

טְ' אַרְאָפְּגִילָאָזּ זַיְעַ
דָּעָר נָאָר אִין פָּאָלָאָנְקָעַ
אָרְיִין, אַלְיִין אָוּעָקְגִּעַ
יָאָגְטּ אַהֲיִם, דָּאָס בִּירְ
דָּעָרְטְּרִינְקָן אָונַן די בְּרִידְ
דָּעָר בָּאָקְלִינְגָן. גַּיְיך זַיְעַ
אָנְגַּעַשְׁקָעְרָטּ, אִין אָרוֹףּ
דָּעָר נָאָר אָפּן בּוּידָעָם
אָונַן גַּעַנוּמָעַן דָּוְרָכְן טִירָעַלְעַ שְׁפְּרִינְגָעַן: טִירָעַלְעַ אָרְיִין, טִירָעַלְעַ
אָרוֹיסּ, אִיז אִים דָּעָר בִּירְ דָּוְדָך דָּעָר נָאָזּ אָרוֹיסּ אָונַן אַלְיִין אִיז
עַר מִיטּ אַלְעַ פַּערְד אִין ווָאלְד אָוּעַקּ.
זִיכְטּ עַר בָּאָךְ דָּאָרטּ אֵי הַיְנָטּ אָונַן ווַיְלָ אַהֲיִם נִיטּ קַוְמָעַן.

אַיְבָה אַלְט.

5	די קאץ און דאס האנדעלע.
13	די ציגעלעך און דער וואָלֶף.
16	דער וואָלֶף און דער באָק.
19	די גענון.
25	דער בערישער פוט.
30	לוטאָשֶׁל.
37	דאָס שניי-פִּינְגָּעַלְעַץ.
42	דער נאָר.

בְּנֵי־לְאָגָדָה כָּאַרְבָּאָפָּה
הַזָּהָר אֶת־עֲמָדָה בְּבִירָה